

Štvrtok 12. marca 2015

P8_TA(2015)0076

Výročná správa o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2013 a politika Európskej únie v tejto oblasti**Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. marca 2015 o výročnej správe o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2013 a politike Európskej únie v tejto oblasti (2014/2216(INI))**

(2016/C 316/18)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a ostatné zmluvy a nástroje OSN týkajúce sa ľudských práv,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa a na svoje uznesenie z 27. novembra 2014 o 25. výročí tohto dohovoru ⁽¹⁾,
- so zreteľom na Miléniovú deklaráciu OSN z 8. septembra 2000 ⁽²⁾, rozvojový program OSN na obdobie po roku 2015 a rezolúcie Valného zhromaždenia OSN,
- so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach,
- so zreteľom na články 2, 3 a 21 Zmluvy o Európskej únii (ZEU),
- so zreteľom na článok 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na strategický rámec a akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu ⁽³⁾, ktorý prijala Rada pre zahraničné veci 25. júna 2012,
- so zreteľom na výročnú správu EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2013, ktorú Rada prijala 23. júna 2014,
- so zreteľom na výročnú správu o hlavných aspektoch a základných možnostiach SZBP v roku 2013, ktorú Rada schválila 22. júla 2014,
- so zreteľom na výročnú správu Komisie z roku 2014 o politike v oblasti rozvoja a vonkajšej pomoci Európskej únie a o jej vykonávaní v roku 2013 (COM(2014)0501), prijatú 13. augusta 2014, a na sprievodné dokumenty,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. decembra 2013 o výročnej správe o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2012 a politike Európskej únie v tejto oblasti ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na usmernenia Európskej únie o ľudských právach,
- so zreteľom na závery Rady z 23. júna 2014 o 10. výročí usmernení EÚ o obhajcoch ľudských práv,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2014)0070.⁽²⁾ A/RES/55/2.⁽³⁾ Dokument Rady 11855/2012.⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0575.

Štvrtok 12. marca 2015

- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. júna 2010 o politikách EÚ na podporu obhajcov ľudských práv ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje naliehavé uznesenia o prípadoch porušovania ľudských práv, princípov demokracie a právneho štátu,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2014 o prioritách EÚ pre 25. zasadnutie Rady OSN pre ľudské práva ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje odporúčanie Rade z 2. apríla 2014 k 69. zasadnutiu Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. novembra 2011 o podpore Medzinárodného trestného súdu zo strany EÚ: čelenie výzvam a prekonávanie ťažkostí ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. júla 2014 o trestnom čine agresie ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júla 2011 o vonkajších politikách EÚ na podporu demokratizácie ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. júna 2013 o slobode tlače a médií vo svete ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a podpredsedníčky Komisie/vysokoj predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 8. marca 2011 nazvané Partnerstvo pre demokraciu a spoločnú prosperitu s južným Stredozemím (COM(2011)0200),
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN z 20. decembra 2012 o moratóriu na využívanie trestu smrti ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2014 o odstránení mučenia vo svete ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. júna 2010 o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 1236/2005 o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN 1325, 1820, 1888, 1889 a 1960 o ženách, mieri a bezpečnosti,
- so zreteľom na správu o ukazovateľoch EÚ pre komplexný prístup k vykonávaniu rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN 1325 a 1820 o ženách, mieri a bezpečnosti zo strany EÚ, ktorú Rada prijala 13. mája 2011,
- so zreteľom na hlavné zásady v oblasti podnikania a ľudských práv: vykonávanie rámca Organizácie Spojených národov „chrániť, rešpektovať a naprávať“, ktoré schválila Rada OSN pre ľudské práva (UNHRC) vo svojej rezolúcii 17/4 zo 16. júna 2011,
- so zreteľom na usmernenia pre odvetvie IKT (informačné a komunikačné technológie) o implementácii hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, ktoré Komisia uverejnila 17. júna 2013,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 236 E, 12.8.2011, s. 69.

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0252.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0259.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 153 E, 31.5.2013, s. 115.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P8_TA(2014)0013.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 33 E, 5.2.2013, s. 165.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0274.

⁽⁸⁾ A/RES/67/176.

⁽⁹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0206.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 236 E, 12.8.2011, s. 107.

Štvrtok 12. marca 2015

- so zreteľom na rezolúciu UNHRC z 26. júna 2014, v ktorej vyzýva na vytvorenie otvorenej medzivládnej pracovnej skupiny, ktorej úlohou by bolo vypracovať „medzinárodný právne záväzný nástroj týkajúci sa nadnárodných spoločností a iných podnikov v súvislosti s ľudskými právami“;
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2010 o sociálnej zodpovednosti podnikov v medzinárodných obchodných dohodách ⁽¹⁾;
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. februára 2006 o ustanoveniach o ľudských právach a demokracii v dohodách Európskej únie ⁽²⁾;
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2010 o ľudských právach a sociálnych a environmentálnych normách v dohodách o medzinárodnom obchode ⁽³⁾;
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2010 o medzinárodnej obchodnej politike v kontexte naliehavých požiadaviek súvisiacich so zmenou klímy ⁽⁴⁾;
 - so zreteľom na závery Rady zo 14. mája 2012 na tému Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmien,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2014 o EÚ a celosvetovom rozvojovom rámci na obdobie po roku 2015 ⁽⁵⁾;
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 10. októbra 2013 o diskriminácii na základe príslušnosti ku kaste ⁽⁶⁾;
 - so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a podpredsedníčky Komisie/vysokkej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 5. marca 2014 s názvom Zodpovedné získavanie nerastov s pôvodom v oblastiach ovplyvnených konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach: smerom k integrovanému prístupu EÚ (JOIN(2014)0008),
 - so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov proti korupcii (UNCAC),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 8. októbra 2013 o korupcii vo verejnom a súkromnom sektore: vplyv na ľudské práva v tretích krajinách ⁽⁷⁾;
 - so zreteľom na závery Rady z 12. mája 2014 o komplexnom prístupe EÚ,
 - so zreteľom na svoje odporúčanie Rade z 18. apríla 2013 o zásade zodpovednosti za ochranu stanovenej OSN (R2P) ⁽⁸⁾;
 - so zreteľom na článok 52 a článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a stanoviská Výboru pre rozvoj a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A8-0023/2015),
- A. keďže článkom 21 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) sa ešte viac posilnili záväzky EÚ týkajúce sa tvorby spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky v súlade so zásadami demokracie, právneho štátu, univerzálnosti a nedeliteľnosti ľudských práv a základných slobôd, zachovávanie ľudskej dôstojnosti, zásadami rovnosti a solidarity a zásadou presadzovania medzinárodného práva a spravodlivosti pri dodržiavaní zásad Charty Organizácie Spojených národov, Charty základných práv Európskej únie a medzinárodného práva; keďže podľa článku 6 ZEÚ „Únia pristúpi k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“;
- B. keďže v článku 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovuje, že obchodná politika EÚ musí vychádzať zo zásad a cieľov vonkajšej činnosti Únie;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 290 E, 29.11.2006, s. 107.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 99 E, 3.4.2012, s. 31.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 99 E, 3.4.2012, s. 94.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P8_TA(2014)0059.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0420.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0394.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0180.

Štvrtok 12. marca 2015

- C. keďže dodržiavanie, podpora a ochrana univerzálnej platnosti a nedeliteľnosti ľudských práv sú základnými kameňmi zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ; keďže univerzálnosť ľudských práv je vážne spochybňovaná niekoľkými autoritárskymi režimami, a to najmä na multilaterálnych fórach;
- D. keďže viac ako polovica svetovej populácie stále žije v nedemokratických režimoch a keďže globálna sloboda v posledných niekoľkých rokoch nepretržite klesala;
- E. keďže demokratické režimy vymedzuje nielen usporadúvanie volieb, ale aj dodržiavanie zásad právneho štátu, sloboda slova, dodržiavanie ľudských práv, nezávislé súdnictvo a nestranná verejná správa;
- F. keďže dôveryhodnosť EÚ v jej vonkajších vzťahoch a na medzinárodnej scéne bude posilnená zvyšovaním súladu medzi jej vnútornými a vonkajšími politikami týkajúcimi sa demokracie a ľudských práv;
- G. keďže nová podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) uviedla, že ľudské práva budú jednou z jej hlavných priorít a že má v úmysle používať ich ako ukazovateľ, pokiaľ ide o všetky vzťahy s tretími krajinami; keďže takisto opätovne zdôraznila záväzok EÚ podporovať ľudské práva vo všetkých oblastiach zahraničných vzťahov „bez výnimky“; keďže prijatie nového akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu a obnovenie mandátu osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva bude na programe EÚ začiatkom roka 2015;
- H. keďže Rada 23. júna 2014 prijala výročnú správu EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2013, ktorá sa týka celého prvého roka vykonávania strategického rámca a akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu; keďže rok 2013 bol aj prvým celým rokom nového mandátu osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva; keďže osoba v tejto funkcii by mala pomáhať Únii pri koordinácii jej činností tak, aby bola jej práca na podpore dodržiavania ľudských práv na celom svete, a najmä práv žien, jasnejšia a viditeľnejšia;
- I. keďže výročná správa EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2013 a udalosti po jej vykazovanom období dôrazne pripomínajú množstvo ľudských obetí v dôsledku nedodržiavania ľudských práv; keďže nedodržiavanie ľudských práv v tretích krajinách vedie k nepriaznivým dôsledkom pre EÚ v prípadoch, keď porušovanie ľudských práv a nedostatok legitímnej demokratickej účasti vedú k nestabilite, zlyhávajúcim štátom, humanitárnym krízam a ozbrojeným konfliktom, na ktoré EÚ musí reagovať;
- J. keďže záväzok EÚ týkajúci sa účinného multilateralizmu s OSN vo svojom jadre je neodlučiteľnou súčasťou vonkajšej politiky Únie a vychádza z presvedčenia, že multilaterálny systém založený na univerzálnych pravidlách a hodnotách je najvhodnejším systémom na riešenie globálnych kríz, výziev a hrozieb;
- K. keďže EÚ a jej členské štáty sú vytrvalými spojencami Medzinárodného trestného súdu od jeho vzniku a poskytujú mu finančnú, politickú, diplomatickú a logistickú podporu a zároveň podporujú univerzálnosť Rímskeho štatútu a bránia jeho integritu s cieľom posilňovať nezávislosť Medzinárodného trestného súdu;
- L. keďže Európsky parlament vo svojom uznesení zo 17. júla 2014 zopakoval svoju silnú podporu pre prijatie pozmeňujúcich návrhov z Kampaly k Rímskemu štatútu Medzinárodného trestného súdu vrátane pozmeňujúceho návrhu k trestnému činu agresie a vyzval všetky členské štáty EÚ, aby ich ratifikovali a začlenili do svojich vnútroštátnych právnych predpisov; keďže pozmeňujúci návrh k trestnému činu agresie prispeje k fungovaniu právneho štátu na medzinárodnej úrovni a k medzinárodnému mieru a bezpečnosti tým, že bude odrádzať od nezákonného použitia sily, a teda proaktívne prispievať k predchádzaniu takýmto trestným činom a k upevňovaniu trvalého mieru;

Štvrtok 12. marca 2015

- M. keďže zameraním 59. zasadnutia Komisie OSN pre postavenie žien, ktoré sa uskutoční v New Yorku od 9. do 20. marca 2015, budú opatrenia nadväzujúce na Pekinskú deklaráciu a akčnú platformu vrátane súčasných problémov, ktoré bránia jej vykonávaniu, a teda aj dosiahnutiu rodovej rovnosti a posilneniu postavenia žien, ako aj možnosti dosiahnutia rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien v rámci programu miléniových rozvojových cieľov na obdobie po roku 2015;
- N. keďže bezplatné primárne vzdelávanie pre všetky deti je základným právom podľa Dohovoru OSN o právach dieťaťa z roku 1989; keďže vzdelávanie detí a dospelých pomáha znižovať chudobu a úmrtnosť detí a presadzovať osvedčené environmentálne postupy; keďže prístup k vzdelaniu pre všetkých je úzko spätý s miléniovým rozvojovým cieľom týkajúcim sa rovnosti pohlaví, a to najmä pokiaľ ide o dokončenie primárneho vzdelávania; keďže tento cieľ sa ešte ani zďaleka nepodarilo dosiahnuť;
- O. keďže v časoch ozbrojených konfliktov ženy a deti vrátane utečencov z radov žien a detí, uchádzači o azyl a osoby bez štátnej príslušnosti patria v spoločnosti k najzraniteľnejším skupinám a keďže sa značne zvýšili riziká pre dospievajúce dievčatá, ktoré sú v čase humanitárnych kríz vysídľované;
- P. keďže žiadny typ diskriminácie žien a násilia na ženách vrátane sexuálneho zneužívania, mrzačenia ženských pohlavných orgánov, manželstva vynúteného násilím, tzv. zločinov v mene cti, komerčného sexuálneho vykorisťovania žien a domáceho násilia by nemal byť nikdy ospravedlňovaný akýmikoľvek politickými, sociálnymi, náboženskými či kultúrnymi dôvodmi na základe akejkoľvek ľudovej alebo kmeňovej tradície;
- Q. keďže existuje jasný vzťah medzi korupciou a porušovaním ľudských práv; keďže korupcia vo verejnom aj súkromnom sektore spôsobuje a prehľbuje nerovnosť a diskrimináciu, a preto bráni rovnému uplatňovaniu občianskych, politických, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv; keďže je dokázané, že korupčné činy sú často spojené s porušovaním ľudských práv, so zneužívaním právomoci a s nedostatočnou zodpovednosťou;
- R. keďže pracovné práva a práva odborových zväzov sú na celom svete vystavované vážnym útokom, pričom spôsoby, akými podniky fungujú, majú veľký vplyv na práva pracovníkov, spoločenských a spotrebiteľov v rámci Európy aj mimo nej; keďže medzinárodné právo v oblasti ľudských práv ukladá štátom povinnosť chrániť ľudské práva s cieľom zabezpečiť, aby činnosti korporácií patriacich do ich jurisdikcie neporušovali ľudské práva, a zaistiť, aby obeť mali k dispozícii účinné spôsoby nápravy;
- S. keďže podnikateľská komunita má zohrávať významnú úlohu pri presadzovaní ľudských práv a keďže takéto úsilie je veľmi žiaduce a verejné inštitúcie na celom svete by ho mali podporovať; keďže presadzovanie ľudských práv by sa malo považovať za platformu pre spoluprácu medzi verejnou správou a súkromným sektorom;
- T. keďže rozšírený všeobecný systém preferencií (VSP+) priznávaný tretím krajinám si vyžaduje ustanovenie o dodržiavaní medzinárodných dohovorov venovaných ľudským právam a právam pracovníkov;
- U. keďže v článku 16 Všeobecnej deklarácie ľudských práv sa uvádza, že muži a ženy, ak dosiahli plnoletosť, majú právo bez hocjakého obmedzenia z dôvodov rasy, národnosti alebo náboženskej príslušnosti uzavrieť manželstvo a založiť rodinu a majú nárok na rovnaké práva na manželstvo, a to počas jeho trvania i pri jeho rozlúčení, a že manželstvo môže byť uzatvorené iba na základe slobodného a plného súhlasu nastávajúcich manželov;
- V. keďže v článku 14 Všeobecnej deklarácie ľudských práv sa uznáva právo každej osoby žiadať o azyl z dôvodu prenasledovania v iných krajinách; keďže v Dohovore OSN o právnom postavení utečencov sa jasne uvádza, že všetci utečenci majú nárok na osobitnú ochranu a že žiadny štát nesmie vyhostiť alebo vrátiť utečenca na územie, kde čelí prenasledovaniu alebo hrozbám pre život alebo slobodu;
- W. keďže v článku 18 Všeobecnej deklarácie ľudských práv sa uznáva právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženstva; keďže počet incidentov, ktoré sa týkajú slobody náboženstva alebo viery, sa výrazne zvýšil, a to okrem iného v dôsledku čoraz vyššieho počtu konfliktov s náboženským rozmerom;

Štvrtok 12. marca 2015

- X. keďže v článku 25 Všeobecnej deklarácie ľudských práv sa uznáva právo každého na „životnú úroveň zabezpečujúcu jemu i jeho rodine zdravie a blahobyt“, pričom materstvo a detstvo majú nárok na osobitnú starostlivosť a pomoc, a ktorá zahŕňa zdravotnú starostlivosť; keďže si pripomíname 25. výročie Dohovoru OSN o právach dieťaťa, ktorý je zmluvou o ľudských právach s historicky najvyšším počtom ratifikácií; keďže v rezolúcii UNHRC 26/28 sa požaduje, aby sa ďalšie zasadnutie Sociálneho fóra UNHRC zameralo na prístup k liekom v kontexte práva každého na najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň telesného a duševného zdravia; keďže v Ústave Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) sa uvádza, že dosiahnutie najvyššej možnej úrovne zdravia je jedným zo základných práv každého človeka bez rozdielu rasy, náboženstva, politického presvedčenia a ekonomickej alebo sociálnej situácie;
- Y. keďže účinky zmeny klímy, ako sú zvyšovanie teplôt, stúpanie hladiny morí a častejší výskyt extrémnych poveternostných podmienok, zintenzívnia výzvy týkajúce sa celosvetovej nestability a v dôsledku toho aj hrozbu vážneho porušovania ľudských práv;
- Z. keďže prístup k bezpečnej pitnej vode a hygiene je ľudským právom, ktoré pramení z práva na primeranú životnú úroveň a je nerozlučne späté s právom na najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň telesného a duševného zdravia a s právom na život a ľudskú dôstojnosť; keďže približne 2,6 miliardy ľudí – polovica rozvojového sveta – nemá ani jednoduchú „lepšiu“ latrínu a 1,1 miliardy ľudí nemá žiadny prístup k akémukoľvek typu pitnej vody;
- AA. keďže táto správa, vypracovaná ako reakcia na výročnú správu EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2013, ktorú prijala Rada, je výhľadovou analýzou činností EÚ v danej oblasti politiky; keďže Európsky parlament vo svojich uzneseniach o predchádzajúcich výročných správach a o revízii stratégie EÚ v oblasti ľudských práv zdôraznil, že je potrebné pokračovať v úvahách o svojich vlastných postupoch v súvislosti s uplatňovaním hľadiska ľudských práv vo svojej činnosti, nadväzovaním na svoje naliehavé uznesenia o prípadoch porušovania demokracie, ľudských práv a zásad právneho štátu a sledovaním dodržiavania doložiek o demokracii a ľudských právach vo všetkých dohodách, ktoré EÚ uzatvorila s tretími krajinami;

Kľúčový význam ľudských práv vo vonkajších politikách EÚ

1. pripomína, že v preambule Charty základných práv Európskej únie sa potvrdzuje, že EÚ „do stredobodu svojej činnosti stavia človeka a ľudskú dôstojnosť“;
2. vyzýva všetky inštitúcie EÚ a členské štáty, aby ľudské práva postavili do stredobodu vzťahov EÚ so všetkými tretími krajinami vrátane jej strategických partnerov a aby ich zohľadňovali aj vo všetkých vyhláseniach a stretnutiach na vysokej úrovni; zdôrazňuje, že je dôležité účinné, jednotné a súdržné vykonávanie politiky EÚ v oblasti ľudských práv, a to v súlade s jasnými záväzkami stanovenými v článku 21 ZEÚ a v strategickom rámci EÚ pre ľudské práva a demokraciu; oceňuje, že nová PK/VP otvorene vyjadřila svoj priamy záväzok týkajúci sa na uplatňovania týchto zásad;
3. zdôrazňuje, že je dôležité, aby členské štáty vystupovali jednotne pri podporovaní nedeliteľnosti, neporušiteľnosti a univerzálnosti ľudských práv, a najmä ratifikovania všetkých medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv, ktoré ustanovila OSN; vyzýva EÚ, aby presadzovala nedeliteľnosť a neporušiteľnosť ľudských práv vrátane tých, ktoré sú zakotvené v Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, v súlade s článkom 21 ZEÚ; vyzýva EÚ, aby naďalej podporovala všeobecné normy v oblasti ľudských práv ako základ pre svoje vzťahy s tretími krajinami a regionálnymi organizáciami, a to v dialógoch o politických aj ľudských právach a v obchodných rokovaniach;
4. víta rozhodnutie Komisie umiestniť právny štát do centra procesu rozširovania; naliehavo vyzýva EÚ, aby počas celého procesu rozširovania dôsledne sledovala vykonávanie ustanovení na ochranu ľudských práv a práv osôb patriacich k menšinám;

Štvrtok 12. marca 2015

5. varuje však pred nezamýšľanými dôsledkami neustáleho rozširovania zoznamu ľudských práv a zaraďovania ideologicky alebo politicky kontroverzných otázok do tohto zoznamu, keďže by to v konečnom dôsledku mohlo obmedziť všeobecnú podporu samotnej myšlienky univerzálnosti a nedeliteľnosti ľudských práv;

6. poukazuje na to, že okrem ľudského utrpenia by EÚ mala tiež zohľadňovať všetky dôsledky nedodržovania ľudských práv, keď porušovanie ľudských práv a nedostatok legitímnej demokratickej účasti vedú k nestabilite, korupcii, zlyhávajúcim štátom, humanitárnym krízam alebo ozbrojeným konfliktom, čo sú javy, ktoré ohrozujú úsilie EÚ v rámci jej rozvojovej politiky a na ktoré EÚ alebo jej členské štáty musia reagovať v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky; v tejto súvislosti víta nedávne snahy EÚ o zahrnutie otázky porušovania ľudských práv do svojho mechanizmu včasného varovania spojeného s predchádzaním krízam; požaduje však posilnenie preventívnych opatrení a naliehavo vyzýva PK/VP, Komisiu a členské štáty, aby vypracovali prvok predchádzania krízam založený na ľudských právach, ktorý by sa mal začleniť do komplexného prístupu EÚ k vonkajším konfliktom a krízam a ktorý by mal byť súčasťou budúcej revidovanej európskej bezpečnostnej stratégie;

7. zastáva názor, že EÚ vrátane svojich delegácií by mala rozoznať včasné varovné signály, napríklad utláčanie menších a porušovanie ľudských práv, ktoré upozorňujú na potenciálne konflikty a humanitárne katastrofy; vyzýva EÚ, aby vypracovala najlepšie postupy presadzovania a ochrany ľudských práv v situáciách po katastrofách a po konfliktoch s osobitným dôrazom na osoby so zdravotným postihnutím, ženy, deti a iné zraniteľné skupiny prostredníctvom poskytovania údajov a prijatia príslušných opatrení týkajúcich sa konkrétnych odkazov na ľudí so zdravotným postihnutím, dostupnosti plánov na znižovanie rizika katastrof pre ľudí so zdravotným postihnutím, odbornej prípravy pre všetkých príslušných služobných zamestnancov a podielu dostupných núdzových prístreškov a miest na zmierňovanie následkov katastrof, pričom sa bude klásť dôraz na to, aby sa pri zabezpečovaní podpory, obnovy a rekonštrukcie zohľadňovali ľudské práva a zároveň dodržiavali humanitárne zásady, ktorými sú humanita, nestrannosť, neutralita a nezávislosť, ako aj prístup k humanitárnej pomoci vychádzajúci z potreby;

8. nabáda EÚ, aby zaistila súčinnosť medzi možnosťami podpory, ktoré ponúka nástroj stability, európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva a Európska nadácia na podporu demokracie;

9. vyjadruje hlboké znepokojenie nad rastúcim počtom prípadov závažného porušovania ľudských práv vyplývajúcich z terorizmu na celom svete; odkazuje na správu z roku 2014, ktorá poukazuje na 62 % nárast teroristickej činnosti od roku 2012 do roku 2013 a na zvýšenie počtu krajín, ktoré zaznamenali terorizmus, ktorý zapríčinil smrť viac ako 50 ľudí, z 15 na 24; naliehavo vyzýva PK/VP a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby vzhľadom na nárast teroristickej činnosti lepšie a efektívnejšie spolupracovali s vládami v boji proti všetkým formám terorizmu;

10. zastáva názor, že popieranie genocídy a iných zločinov proti ľudskosti, ako aj aktov rasizmu, xenofóbie či náboženskej neznášanlivosti, je jasným porušením ľudských práv a základných slobôd a ako také by sa malo odsúdiť;

11. vyzýva PK/VP Federicu Mogheriniovú a ministrov zahraničných vecí EÚ, aby pravidelne na program rokovania Rady pre zahraničné veci zaraďovali diskusiu o úsilí EÚ o prepustenie obhajcov ľudských práv, novinárov, politických aktivistov a iných osôb, ktoré uplatňujú svoje práva mierovou cestou;

Výročná správa EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete ako nástroj na poskytovanie informácií pre politiku EÚ v oblasti ľudských práv a demokracie

12. víta skutočnosť, že Rada prijala výročnú správu EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2013; vyzýva PK/VP, aby sa pre budúcnosť zaviazala zúčastniť sa na dvoch špecializovaných výročných rozpravách počas plenárnych schôdzí Európskeho parlamentu o politike EÚ v oblasti ľudských práv a demokracie, aby predstavila správu EÚ a reagovala na správu Európskeho parlamentu;

13. považuje za poľutovaniahodné, že Komisia neposkytla písomnú odpoveď na vyššie uvedené uznesenie Európskeho parlamentu o výročnej správe o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2012, a domnieva sa, že takéto písomné odpovede sú mimoriadne dôležité pre medziinštitucionálnu spoluprácu v tejto oblasti a nemôžu byť nahradené rozpravou v pléne, ktorá poskytuje menej času na rozmyslenie a na systematické zodpovedanie všetkých bodov, ktoré uviedol Európsky parlament;

Štvrtok 12. marca 2015

14. vyjadruje ESVČ a Komisii uznanie za ich komplexné a jasné informovanie o opatreniach EÚ prijatých počas vykazovaného obdobia; opakuje však svoj názor, že predovšetkým správy o jednotlivých krajinách by mali umožňovať prehľad kľúčových pozitívnych a negatívnych trendov a hodnotiť účinnosť opatrení EÚ; konštatuje, že dôslednejšie verejné informovanie založené predovšetkým na prioritách a ukazovateľoch stanovených v dosiaľ dôverných stratégiách EÚ v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny, by podnietilo väčší súlad pri implementácii podmienenosti ľudskými právami a posudzovaní vplyvu politik EÚ na ľudské práva;

15. naďalej zastáva názor, že inštitúcie EÚ by sa mali spoločne snažiť zlepšovať formu podávania výročnej správy o ľudských právach a demokracii vo svete s cieľom umožniť, aby sa táto správa dostala k veľkej časti verejnosti a pritom si zachovala svoju komplexnú povahu ako správa o vykonávaní strategického rámca a akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu; opakuje, že je pripravený podieľať sa na aktívnej a konštruktívnej spolupráci medzi inštitúciami EÚ pri príprave budúcich správ; opakuje svoju požiadavku, aby výročná správa zahŕňala oddiel o vykonávaní akčného plánu členskými štátmi;

Vykonávanie strategického rámca a akčného plánu EÚ

16. opakuje, že si cení strategický rámec a akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu, ktoré Rada prijala v roku 2012, ako dôležitý míľnik v otvaraní nových možností rozvoja politiky, ktorým sa opätovne potvrdzuje záväzok EÚ týkajúci sa povinnosti obsiahnutej v zmluve, a to uplatňovať hľadisko ľudských práv vo všetkých vonkajších politikách EÚ „bez výnimky“;

17. pripomína, že ľudské práva sa stali základnou zložkou vonkajšej činnosti EÚ a skutočným prvkom jej identity v bilaterálnych, multilaterálnych a inštitucionálnych vzťahoch;

18. oceňuje úsilie, ktoré vyvíja ESVČ a Komisia, aby bol Európsky parlament informovaný o vykonávaní prvého akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu; vyzýva PK/VP a ESVČ, aby členské štáty, Komisiu, Európsky parlament, občiansku spoločnosť a regionálne a medzinárodné organizácie zapájali do preskúmania a konzultácií, ktoré budú viesť k prijatiu nového akčného plánu, ktorý nadobudne účinnosť začiatkom roka 2015; víta diskusie zamerané na lepšie stanovenie priorit cieľov nového akčného plánu a na zlepšenie zrozumiteľnosti, účinnosti a súdržnosti tohto nástroja vonkajšej politiky EÚ, ale varuje pred zúžením rozsahu pôsobnosti akčného plánu alebo znižovaním miery ambícií, pokiaľ ide o uplatňovanie hľadiska ľudských práv vo všetkých oblastiach politiky EÚ;

19. nabáda všetkých aktérov zapojených do vonkajšej činnosti EÚ, aby si osvojili zahraničnú politiku EÚ v oblasti ľudských práv a rôzne nástroje, ktoré sú s ňou spojené, a aby zabezpečili, že ľudské práva sa budú prierezovo zohľadňovať, okrem iného prostredníctvom organizovania pravidelných školení o ľudských právach určených príslušným úradníkom;

20. vyjadruje osobitné znepokojenie nad plnením záväzku prijatého v strategickom rámci, ktorým je postaviť ľudské práva „do stredobodu vzťahov EÚ so všetkými tretími krajinami vrátane jej strategických partnerov“; naliehavo preto vyzýva PK/VP a ESVČ, aby upriamili dôraznú pozornosť na vykonávanie tohto záväzku a aby zabezpečili uplatňovanie hľadiska ľudských práv a demokracie vo vzťahoch EÚ s jej strategickými partnermi v takých kľúčových kontextoch, akými sú samity a závery Rady; ďalej odporúča, aby vždy, keď partnerská krajina, s ktorou bola uzatvorená dohoda, hrubo poruší ľudské práva, EÚ podnikla účinnejšie kroky na uplatnenie primeraných sankcií, ktoré sú stanovené v doložkách o ľudských právach v danej dohode, vrátane možného (dočasného) pozastavenia účinnosti dohody;

21. vyzýva PK/VP, aby v koordinácii so všetkými ostatnými členmi Komisie pripravila program, ktorý zaradí ľudské práva do rozličných činností EÚ, najmä v oblastiach rozvoja, migrácie, životného prostredia, zamestnanosti, ochrany údajov na internete, obchodu, investícií, technológií a podnikania;

22. víta skutočnosť, že PK/VP verejne uviedla, že je potrebné zrevidovať stratégiu EÚ voči všetkým jej strategickým partnerom vrátane Číny a Ruska, a vyzýva ju, aby sa počas svojho funkčného obdobia prioritne venovala ľudským právam v takýchto krajinách, a to ozrejmiením, že hrubé porušovanie ľudských práv je hrozbou pre bilaterálne vzťahy medzi EÚ a jej strategickými partnermi;

Štvrtok 12. marca 2015

Mandát osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva

23. uznáva význam mandátu prvého osobitného zástupcu EÚ (OZEÚ) pre ľudské práva a blahoželá súčasnému držiteľovi tohto mandátu k doteraz vykonanej práci; nabáda OZEÚ, aby naďalej zvyšoval viditeľnosť EÚ a jej spoluprácu s príslušnými viacstrannými organizáciami a regionálnymi mechanizmami v oblasti ľudských práv (OSN, Rada Európy, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, Združenie národov juhovýchodnej Ázie, Africká únia a Organizácia islamskej spolupráce), podporoval kľúčové tematické priority EÚ vyjadrené v usmerneniach EÚ o ľudských právach, usiloval sa o posilnenie občianskej spoločnosti na celom svete a prispieval k začleneniu, súdržnosti, konzistentnosti a účinnosti politiky EÚ v oblasti ľudských práv a nájdeniu správnej rovnováhy medzi tichou a verejnou diplomaciou; uznáva, že je potrebné zviditeľniť úlohu OZEÚ pre ľudské práva, ktorý musí mať iniciatívnu právomoc a právo verejne vystupovať, pričom ho v záujme dobrej koordinácie podporujú rôzne útvary v rámci inštitúcií EÚ;

24. vyzýva Radu, aby ako všeobecnú zásadu prijala prax systematického začleňovania spolupráce s OZEÚ pre ľudské práva do mandátu budúcich geografických OZEÚ;

25. žiada, aby pozícia OZEÚ pre ľudské práva pokračovala tak, aby sa stala trvalou funkciou, a aby mala k dispozícii vhodné prostriedky na plnú podporu tejto úlohy vrátane využívania verejnej diplomacie;

Vnútoraná/vonkajšia súdržnosť politiky EÚ v oblasti ľudských práv a demokracie

26. zdôrazňuje, že politika EÚ v oblasti ľudských práv musí byť v súlade so záväzkami vyplývajúcimi zo zmluvy, zaisťovať súlad medzi vnútornými a vonkajšími politikami a zabráňovať dvojitému štandardom; požaduje preto prijatie záverov Rady pre zahraničné veci týkajúcich sa ľudských práv v súvislosti so strategickými partnermi; v tejto súvislosti požaduje vytvorenie spoločných hraničných hodnôt pre členské štáty a predstaviteľov EÚ z hľadiska toho, ktoré otázky z oblasti ľudských práv musia ako minimum nastoľovať pri rokovaní so svojimi strategickými protistranami, pri súčasnom zohľadňovaní situácie v každej krajine;

27. zdôrazňuje, že konzistentnosť postupu EÚ voči tretím krajinám je podmienkou jej dôveryhodnosti, a teda aj efektívnosti, a že rozdiely a nezrovnalosti poškodzujú účinnosť jej krokov a niekedy spôsobujú, že jej názory v oblasti ľudských práv nie sú zohľadňované; pripomína, že napriek mnohým zaznamenaným ťažkostiam je konzistentnosť stále prioritným cieľom v oblasti vonkajšej politiky a musí byť v jadre mandátu všetkých aktérov tejto politiky;

28. domnieva sa, že je okrem toho zásadne dôležité, aby sa požiadavky v oblasti ľudských práv, ktoré stanovila EÚ v rámci svojich vzťahov s tretími krajinami, uplatňovali rovnako aj na členské štáty; pripomína preto, že Európsky parlament prijíma výročnú správu o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii pripravovanú Výborom pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci;

29. vyzýva ESVČ, aby posilnila riadenie, kontrolu a spoľahlivosť fondov EÚ na obranu ľudských práv;

30. poukazuje na významné výzvy, ktoré prináša anexia Krymu Ruskom a jeho pokračujúca vojenská angažovanosť vo východnej Ukrajine; zdôrazňuje, že táto politika agresie je pokračovaním posunu Ruska smerom k autoritatívnemu režimu so zhoršujúcou sa situáciou v oblasti ľudských práv v krajine; zdôrazňuje, že Rusko je dnes pre EÚ „strategickou výzvou“ a už nespĺňa kritériá strategického partnerstva;

31. vyzýva EÚ, aby účinne riešila interné výzvy v oblasti ľudských práv, ako je situácia Rómov, zaobchádzanie s utečencami a migrantmi, diskriminácia LGBTI osôb, podmienky zadržovania či sloboda médií v členských štátoch, a zachovala tak dôveryhodnosť a konzistentnosť svojej vonkajšej politiky v oblasti ľudských práv; považuje za poľutovaniahodné, že rómska menšina je naďalej vystavovaná diskriminácii, rasizmu a sociálnemu vylúčeniu, a to v EÚ aj v kandidátskych krajinách na západnom Balkáne a v Turecku; v tejto súvislosti konštatuje, že dodržiavanie práv menšín je jednou z kľúčových výziev uvedených v stratégii rozšírenia na roky 2014 – 2015 vypracovanej Komisiou;

Štvrtok 12. marca 2015

Nástroje politiky EÚ v oblasti ľudských práv

Stratégie v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny a úloha delegácií EÚ

32. vyjadruje ESVČ uznanie za úspešné ukončenie prvého cyklu stratégií v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny, ktoré boli vypracované so silným dôrazom na zodpovednosť na úrovni delegácií EÚ; považuje však za poľutovaniahodné, že obsahu stratégií pre jednotlivé krajiny aj naďalej chýba transparentnosť, a najmä že Európsky parlament nie je riadne informovaný, a opäť požaduje, aby sa zverejňovali prinajmenšom kľúčové priority každej stratégie pre jednotlivé krajiny a aby k týmto stratégiám mal adekvátnym spôsobom prístup Európsky parlament, čím by sa umožnila náležitá miera kontroly; nabáda ESVČ, aby prijala ukazovatele, ktorými sa bude hodnotiť ich účinnosť, a aby s oddielmi výročnej správy o ľudských právach a demokracii vo svete určenými jednotlivým krajinám zaobchádzala jasnejšie ako s základnými správami o vykonávaní stratégií pre jednotlivé krajiny; pripomína záväzok EÚ zabezpečiť, aby stratégie v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny boli zohľadnené na všetkých úrovniach tvorby politiky s tretími krajinami vrátane ľudských práv a politických dialógov;

33. zdôrazňuje, že je potrebné, aby delegácie EÚ vypracúvali výročnú správu o svojej činnosti v oblasti ľudských práv;

34. víta takmer dokončenú sieť kontaktných miest pre ľudské práva a styčných úradníkov pre obhajcov ľudských práv v rámci delegácií EÚ; vyzýva PK/VP a ESVČ, aby vypracovali jasné operačné usmernenia, pokiaľ ide o ich úlohu v delegáciách, a umožnili tak delegáciám rozvinúť svoj plný potenciál, vytvoriť hodnoverné normy a zabrániť nezrovnalostiam medzi delegáciami EÚ;

35. nabáda na posilnenie spolupráce medzi diplomatickými sieťami členských štátov a delegáciami EÚ na celom svete s cieľom prispievať k diskusiám pracovných skupín pre ľudské práva v tretích krajinách;

36. vyzýva ESVČ, aby zaistila, aby sa prípady väznených obhajcov ľudských práv nastoľovali na všetkých stretnutiach na vysokej úrovni medzi EÚ a tretími krajinami vrátane schôdzí Rady pre spoluprácu/Asociačnej rady; trvá na tom, že všetky spoločné stratégie EÚ a tretích krajín v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny by mali obsahovať časť venovanú väzneným obhajcom práv;

37. pripomína záväzok začleniť ľudské práva do všetkých posúdení vplyvov v rámci EÚ; trvá na tom, že tento záväzok je dôležitý pri zabezpečení toho, aby EÚ rešpektovala, chránila a dodržiavala ľudské práva a aby sa jej vonkajšie politiky a činnosti navrhovali a vykonávali takým spôsobom, aby konsolidovali ľudské práva v zahraničí; vyzýva EÚ, aby prostredníctvom lepších konzultácií a lepšej koordinácie s občianskou spoločnosťou a inštitúciami EÚ zlepšovala kvalitu a systematickosť svojich posúdení vplyvov v oblasti ľudských práv;

Dialógy a konzultácie o ľudských právach

38. opakuje svoju podporu dialógov venovaných ľudským právam ako nástroja politiky EÚ v oblasti ľudských práv pod podmienkou, že nebudú samy osebe cieľom, ale budú prostriedkom na zabezpečenie konkrétnych záväzkov a výsledkov od protistrany; uznáva význam zapojenia sa do dialógu osobitne zameraného na otázku ľudských práv, predovšetkým s krajinami, ktoré majú aj vážne problémy v oblasti ľudských práv; zdôrazňuje však, že je potrebné, aby EÚ vyvodila jasné politické závery, ak dialóg o ľudských právach nevedie k pozitívnym výsledkom z dôvodu, že protistrana sa nechce angažovať v dobrej viere alebo nie je skutočne odhodlaná k reformám, a aby kládla dôraz na verejnú diplomaciu s cieľom zabezpečiť, že dôveryhodnosť politiky EÚ v oblasti ľudských práv v očiach verejnosti nie je ohrozená; ďalej varuje pred odklonením diskusií o ľudských právach od dialógov na vysokej politickej úrovni; trvá na tom, aby EÚ zodpovedným a transparentným spôsobom skutočne upozorňovala na jednotlivé prípady obhajcov ľudských práv, ktorí sú ohrozovaní alebo väznení, a politických väzňov; žiada, aby sa v prípade závažného porušovania ľudských práv táto otázka dostala do centra politického dialógu na všetkých úrovniach;

Štvrtok 12. marca 2015

39. naliehavo vyzýva ESVČ, aby vytvorila komplexný mechanizmus preskúmania, ktorý pomôže pri hodnotení dialógov na základe ich zlyhania pri dosiahnutí významných a konkrétnych výsledkov; ďalej naliehavo vyzýva EÚ, aby posilnila svoje hodnotiace kritériá s cieľom pomôcť pri meraní úspechu a aby zefektívnila dialógy, čo by malo pomôcť krajinám, ktoré majú vážne problémy v oblasti ľudských práv, priblížiť sa medzinárodným normám v oblasti ľudských práv; naliehavo vyzýva EÚ, aby vzhľadom napríklad na neúspech dialógu EÚ a Číny o ľudských právach s cieľom dosiahnuť významné a konkrétne výsledky a na nedávny vývoj v Hongkongu prehodnotila svoju stratégiu v oblasti ľudských práv a prijala súdržnejší, jednotnejší a strategickejší prístup k ľudským právam;

40. považuje za poľutovaniahodné, že kvôli rozmanitosti štruktúr, formátov, periodicity a použitých metód, ako aj z dôvodu dôvernej povahy týchto výmen neexistuje skutočný mechanizmus sledovania a hodnotenia týchto dialógov ani žiadne ukazovatele pokroku; odporúča objasniť ciele každého dialógu a hodnotiť výsledky po konzultácii s Európskym parlamentom;

41. naliehavo vyzýva ESVČ, aby naďalej rokovala so všetkými krajinami, s ktorými v súčasnosti vedie dialógy o ľudských právach, a pritom požadovala konkrétne záväzky príslušných orgánov a pravidelne nadväzovala na požiadavky nastolené počas konzultácií;

Usmernenia EÚ o ľudských právach

42. víta skutočnosť, že Rada prijala usmernenia EÚ týkajúce sa ľudských práv lesbičiek, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb a usmernenia EÚ týkajúce sa slobody náboženstva alebo viery, a to obe počas vykazovaného roku 2013, ako aj usmernenia týkajúce sa slobody prejavu online a offline v roku 2014;

43. pripomína, že prijatie usmernení nesmie viesť k zavedeniu selektívnosti do systému ľudských práv, keďže základom musia zostať zásady univerzálnosti a nedeliteľnosti; vyzýva Komisiu, aby spoločne s Európskym parlamentom a predstaviteľmi občianskej spoločnosti vymedzila kritériá na výber tém, ktoré majú byť predmetom takýchto usmernení, a tak zabezpečila jasnosť výberového postupu;

44. vyzýva Komisiu, aby dokončila usmernenia, ktoré by mali určovať ciele, kritériá, prostriedky, časový plán a ukazovatele a zahŕňať pravidelné hodnotenie, a to harmonizáciou ich obsahu a formátu, čím zaistí ich lepšiu zrozumiteľnosť; v tejto súvislosti pripomína, že Európsky parlament nedávno odporučil zavedenie usmernení v oblasti mučenia, ktoré bude „účinné a zamerané na výsledky“;

45. odporúča rozsiahlejšie zapojenie aktérov z občianskej spoločnosti do vypracúvania, hodnotenia a revízie usmernení;

46. naliehavo vyzýva ESVČ a Radu, aby podnikli primerané kroky na vykonávanie a hodnotenie usmernení EÚ na úrovni jednotlivých krajín; nabáda ESVČ a členské štáty, aby realizovali aj ďalšie vzdelávanie a zvyšovanie informovanosti pracovníkov ESVČ a delegácií EÚ, ako aj diplomatov členských štátov, s cieľom zabezpečiť, že usmernenia EÚ o ľudských právach budú mať zamýšľaný účinok pri vytváraní skutočných politík na mieste;

Politiky EÚ na podporu demokratizácie a volieb

47. zdôrazňuje, že demokratické režimy vymedzuje nielen usporadúvanie volieb, ale aj dodržiavanie zásad právneho štátu, sloboda slova, dodržiavanie ľudských práv, nezávislé súdnictvo a nestranná verejná správa; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby podporili prebiehajúce demokratické procesy v tretích krajinách; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité prijať opatrenia v nadväznosti na správy a odporúčania volebných pozorovateľských misií prostredníctvom ich využitia ako súčasti činností EÚ na podporu demokracie v dotknutej krajine a prostredníctvom poverenia hlavného pozorovateľa vykonávaním osobitnej úlohy v rámci následného monitorovania realizácie odporúčaní, a to ako neoddeliteľnú súčasť komplexného prístupu Európskeho parlamentu k podpore demokracie a s podporou stálych orgánov Európskeho parlamentu; poukazuje na pozitívnu úlohu, ktorú môžu zohrávať volebné pozorovateľské misie EÚ pri zabezpečovaní dôveryhodnosti EÚ ako partnera;

48. vyzýva EÚ, aby pokračovala v práci na vymedzení najlepších postupov v tejto oblasti s cieľom podporiť a upevniť procesy demokratizácie; podporuje rozvoj nástrojov politiky a operačných nástrojov, ktoré sa majú uplatňovať v prioritných krajinách s cieľom zahrnúť opatrenia na podporu ľudských práv a demokracie vrátane opatrení na predchádzanie konfliktom a mediácie do prístupu EÚ uceleným, flexibilným a dôveryhodným spôsobom;

Štvrtok 12. marca 2015

49. zdôrazňuje, že politickú transformáciu a demokratizáciu musí sprevádzať dodržiavanie ľudských práv, presadzovanie spravodlivosti, transparentnosti, zodpovednosti, zmierenia a zásad právneho štátu a zakladanie demokratických inštitúcií; žiada, aby EÚ systematicky podporovala slobodne a spravodlivo zvolené parlamenty; zdôrazňuje, že je potrebné zasadzovať sa o politické dialógy medzi vládnyimi a opozičnými stranami;

50. pripomína, že v nadväznosti na Arabskú jar Európska únia opätovne vymedzila svoju politiku susedstva voči južnému Stredozemiu a trvá na úlohe občianskej spoločnosti a na zásade „viac za viac“ v záujme vytvorenia pevnejších partnerstiev so svojimi susedmi a v záujme usmerňovania ich reforiem a prechodu k demokracii;

51. domnieva sa, že vzťahy EÚ so všetkými tretími krajinami by sa mali riadiť výkonnostným prístupom „viac za viac“, že EÚ by mala partnerským krajinám udeľovať posilnený štatút, len ak sú splnené jasné požiadavky týkajúce sa ľudských práv a demokracie, a že by nemala váhať pozastaviť tento štatút v prípade, ak by tieto požiadavky už neboli splnené;

52. požaduje účinnejšie využívanie nových technológií a internetu s cieľom v čo najväčšej miere sprístupňovať informácie o ľudských právach a demokracii, ako aj o programoch EÚ, ľuďom na celom svete;

53. víta pilotnú prácu týkajúcu sa jednotlivých krajín, ktorú doteraz vykonalo deväť delegácií EÚ s cieľom dosiahnutia väčšej súdržnosti v záujme podpory demokracie vo vonkajších vzťahoch EÚ, ako to iniciovala Rada vo svojich záveroch z rokov 2009 a 2010 a ako bolo zakotvené v strategickom rámci a akčnom pláne EÚ pre ľudské práva a demokraciu v roku 2012;

54. žiada, aby Komisia a ESVČ zlepšili koordináciu s Európskym parlamentom, pokiaľ ide o druhú generáciu pilotných krajín, tak aby sa zabezpečilo, že všetky inštitúcie EÚ sa budú podieľať a budú spájať svoje odborné znalosti v rámci účinného vykonávania podpory demokracie v tretích krajinách;

55. blahoželá Európskej nadácii na podporu demokracie k jej efektívnej práci pri presadzovaní demokracie v našom susedstve a podporuje starostlivé rozširovanie jej mandátu na iné spoločnosti, ktoré sa usilujú o demokratizáciu; vyzýva členské štáty, aby v duchu solidarity a odhodlania poskytovali dostatok financií do rozpočtu nadácie s cieľom zaistiť čo najpružnejšiu a najúčinnjšiu podporu miestnym aktérom demokratických zmien;

56. zdôrazňuje dôležitosť posilňovania úlohy žien pri presadzovaní ľudských práv a demokratických reforiem, podporovaní predchádzania konfliktom a upevňovaní politickej účasti a zastúpenia; v tejto súvislosti takisto poznamenáva, že by sa mali zohľadniť odporúčania uvedené v správach volebných pozorovateľských misií EÚ o úplnej a rovnocennej účasti žien na volebnom procese a že by sa podľa nich malo konať;

57. pripomína, že rozširovanie je najúspešnejším úsilím EÚ v oblasti demokratizácie, a zdôrazňuje, že rokovania so západným Balkánom zostávajú hlavným nástrojom na pomoc týmto krajinám so zavedením plnohodnotných demokratických spoločností;

Podpora EÚ pre obhajcov ľudských práv

58. víta závery Rady venované obhajcom ľudských práv pri príležitosti 10. výročia usmernení EÚ o obhajcoch ľudských práv; okrem toho oceňuje Komisiu za jej zvýšené využívanie financovania z európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva s cieľom poskytovať pohotovostné granty pre obhajcov ľudských práv, ktorým hrozí bezprostredné riziko, a nabáda Komisiu, aby ďalej skúmala nové spôsoby, ako podporovať obhajcov ľudských práv; v tejto súvislosti pripomína význam Európskej nadácie na podporu demokracie ako nástroja na presadzovanie a ochranu prodemokratických aktivistov, blogerov a novinárov na celom svete;

59. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že prenasledovanie a marginalizácia obhajcov ľudských práv je naďalej na celom svete veľmi rozšírenou tendenciou, predovšetkým v krajinách, ktoré neakceptujú univerzálnosť ľudských práv;

Štvrtok 12. marca 2015

60. vyzýva EÚ, aby kládla osobitný dôraz na problematiku väznených obhajcov ľudských práv na celom svete a na potrebu, aby EÚ kolektívne zintenzívnila úsilie o zaistenie prepustenia týchto osôb, a to okrem iných stratégií aj vytvorením vnútornej pracovnej skupiny Európskeho parlamentu, ktorá sa prostredníctvom úzkej spolupráce s občianskou spoločnosťou bude informovať o prípadoch väznených aktivistov na celom svete;

61. opakuje svoju výzvu určenú ESVČ, aby naďalej chránila MVO, obhajcov ľudských práv, aktivistov občianskej spoločnosti, novinárov a právnikov zvyšovaním účinnosti dialógov EÚ o ľudských právach a presadzovaním tematických priorít EÚ a usmernení EÚ o ľudských právach; v tejto súvislosti povzbudzuje organizovanie kampaní zameraných na obhajcov ľudských práv, a to aj vo vzdialenejších oblastiach tretích krajín, s cieľom pomôcť pri plnení zámerov politiky EÚ;

62. vyzýva ESVČ a Komisiu, aby zaistili, že granty a iné programy EÚ budú dostupné nielen pre veľké MVO, ale aj na budovanie miestnych kapacít; naliehavo preto požaduje zníženie byrokratickej záťaže pri súčasnom zachovaní zodpovednosti v postupoch podávania žiadostí a účtovných postupoch a nabáda, aby sa zohľadňoval čoraz vyšší tlak, ktorý na občiansku spoločnosť vyvíjajú represívne režimy; požaduje pragmatickejší prístup k spoločnostiam nachádzajúcim sa na prechode k demokracii, aby sa zaistila podpora vhodných organizácií a osôb;

63. žiada, aby sa ESVČ a delegácie EÚ zapájali s obhajcami ľudských práv a MVO do skutočného a pragmatického politického dialógu s cieľom nájsť čo najlepšie spôsoby podpory prostredia priaznivého pre ich prácu; žiada, aby EÚ rozšírila svoju aktívnu diplomaciu v tretích krajinách a posilnila postavenie kontaktných miest pre ľudské práva s cieľom začleniť otázku ľudských práv do každodennej politickej činnosti príslušnej delegácie EÚ tým, že budú systematicky pripomínať mená politických väzňov a že sa budú zúčastňovať na monitorovaní súdnych procesov a návštevách vo väzniciach, ako aj sledovať dané procesy; zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ využívala verejnú diplomaciu na podporu obhajcov ľudských práv a aby požadovala prepustenie uväznených aktivistov za ľudské práva; trvá na tom, aby sa vyšší predstavitelia EÚ, a to aj PK/VP, predseda Rady, komisári, osobitní zástupcovia EÚ a vládni úradníci z členských štátov najmä pri cestách do krajín, v ktorých je občianska spoločnosť pod tlakom, systematicky stretávali s obhajcami ľudských práv;

64. vyzýva PK/VP a ministrov zahraničných vecí krajín EÚ, aby každoročne usporiadali zasadnutie Rady pre zahraničné veci venované diskusii o úsilí EÚ o zaistenie prepustenia obhajcov ľudských práv, novinárov, politických aktivistov a iných osôb, ktoré svoje práva uplatňujú pokojným spôsobom, s osobitným dôrazom na prípady uvedené v uzneseniach Európskeho parlamentu venovaných diskusiám o prípadoch porušenia ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu;

Podpora EÚ pre univerzálne ľudské práva a multilaterálne organizácie pre ľudské práva

65. pripomína záväzok Európskeho parlamentu a jeho Podvýboru pre ľudské práva podporovať silný multilaterálny systém ľudských práv pod záštitou OSN vrátane tretieho výboru Valného zhromaždenia, Rady pre ľudské práva a Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva, ako aj prácu príslušných špecializovaných agentúr OSN, ako je napríklad Medzinárodná organizácia práce (MOP), a činnosť v rámci osobitných postupov OSN;

66. pripomína význam rozhodnutí vydaných Európskym súdom pre ľudské práva a ich vykonávania príslušnými krajinami, pokiaľ ide o dodržiavanie a upevňovanie ľudských práv ako základných hodnôt a zásad;

67. pripomína svoj pevný postoj inštitucionalizovať svoju účasť na zasadnutiach Valného zhromaždenia OSN, ako sa uvádza v jeho uznesení zo 7. februára 2013 o prioritách EÚ v rámci UNHRC, považuje za nevyhnutné, aby sa aj naďalej pokračovalo v praxi vysielat delegácie Európskeho parlamentu na príslušné zasadnutia Rady pre ľudské práva a Valného zhromaždenia OSN, a považuje za poľutovaniahodné, že v roku 2014 sa táto prax prerušila;

Štvrtok 12. marca 2015

68. opätovne zdôrazňuje dôležitosť aktívnej účasti EÚ na všetkých mechanizmoch OSN pre ľudské práva, najmä v treťom výbore Valného zhromaždenia a v Rade pre ľudské práva; nabáda členské štáty EÚ, aby tak urobili ako spolupredkladatelia a iniciátori rezolúcií, aktívnou účasťou na diskusiách a interaktívnych dialógoch a vydávaním vyhlásení; dôrazne podporuje rozširujúcu sa prax EÚ týkajúcu sa medziregionálnych iniciatív;
69. opäť zdôrazňuje dôležitosť účinnej koordinácie a spolupráce medzi ESVČ, Komisiou, Európskym parlamentom a členskými štátmi v oblasti otázok týkajúcich sa ľudských práv; nabáda ESVČ, aby najmä prostredníctvom delegácií EÚ v New Yorku a Ženeve posilnila súdržnosť EÚ pomocou včasných a vecných konzultácií, a tak jednotne prezentovala pozíciu EÚ;
70. pripomína význam činnosti Európskej únie v rámci Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) v čase, keď sa táto organizácia pripravuje na bilanciu 40 rokov svojej existencie; nabáda na posilnenie väzieb medzi EÚ, OBSE a Radou Európy;
71. pripomína tiež význam práce vykonanej Radou Európy v tejto oblasti, ako aj to, že je dôležité, aby EÚ v súlade so zmluvami urýchlene pristúpila k Európskemu dohovoru o ľudských právach;
72. opätovne potvrdzuje, že je dôležité začleniť činnosť vykonávanú v New Yorku a Ženeve v rámci Valného zhromaždenia OSN, tretieho výboru a Rady pre ľudské práva do príslušných vnútorných a vonkajších činností EÚ s cieľom zabezpečiť súdržnosť;

Politika EÚ v oblasti medzinárodného trestného súdnictva a Medzinárodný trestný súd

73. opakuje svoju plnú podporu pre činnosť Medzinárodného trestného súdu v rámci jeho úlohy skončiť s beztrestnosťou páchatel'ov najzávažnejších trestných činov, ktoré znepokojujú medzinárodné spoločenstvo, a zabezpečiť spravodlivosť obetiam vojnových zločinov, zločinov proti ľudskosti a genocídy; je naďalej ostražitý, pokiaľ ide o akékoľvek pokusy oslabiť jeho legitimitu alebo nezávislosť; pripomína jeho zásadnú úlohu v dvojacom procese dosahovania spravodlivosti a zmierenia; naliehavo nabáda EÚ a jej členské štáty, aby s týmto súdom spolupracovali a poskytovali mu silnú diplomatickú a politickú podporu v bilaterálnych vzťahoch a na všetkých fórach vrátane OSN; vyjadruje znepokojenie nad tým, že niekoľko zatýkacích rozkazov sa dosiaľ nevykonalo; vyzýva EÚ, jej členské štáty a osobitných zástupcov EÚ, aby aktívne podporovali Medzinárodný trestný súd, presadzovanie jeho rozhodnutí a boj proti beztrestnosti zločinov podľa Rímskeho štatútu; domnieva sa, že narastajúci počet štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, predstavuje dôležitý vývoj pri posilňovaní univerzálnosti tohto súdu; víta ratifikáciu Rímskeho štatútu Pobrežím Slonoviny vo februári 2013, ale považuje za poľutovaniahodné, že žiadny štát tento štatút neratifikoval v roku 2014; nabáda EÚ a jej členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o presadzovanie ratifikácie a vykonávania Rímskeho štatútu s cieľom rozšíriť prístup k spravodlivosti pre obeť závažných trestných činov podľa medzinárodného práva; vyzýva členské štáty EÚ ako štáty, ktoré sú zmluvnými stranami Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu, aby mu poskytli zdroje, ktoré potrebuje na to, aby svoj mandát vykonával spravodlivo a účinne; nabáda EÚ, aby naďalej poskytovala pomoc medzinárodnému trestnému súdnictvu a Medzinárodnému trestnému súdu, a to aj podporou subjektov občianskej spoločnosti prostredníctvom európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva;
74. opakuje svoju požiadavku vytvoriť post osobitného zástupcu EÚ pre medzinárodné súdnictvo a medzinárodné humanitárne právo s cieľom poskytnúť týmto témam výsadné postavenie a viditeľnosť, aké si zaslúžia, účinne presadzovať agendu EÚ a začleňovať boj proti beztrestnosti do všetkých vonkajších činností EÚ;
75. považuje za poľutovaniahodné, že Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu doteraz nebol zahrnutý v novom nariadení o VSP do zoznamu dohovorov, ktoré sú predpokladom na dosiahnutie štatútu VSP+; konštatuje, že niektoré štáty, ktoré sa uchádzajú o získanie štatútu VSP+ (napr. Arménsko a Pakistan), nie sú zmluvnými stranami štatútu alebo ho neratifikovali; pripomína svoje odporúčanie, aby sa Rímsky štatút doplnil do budúceho zoznamu dohovorov;
76. opakuje svoju výzvu, aby EÚ prijala spoločnú pozíciu k pozmeňujúcemu návrhu týkajúcemu sa trestného činu agresie a pozmeňujúcim návrhom z Kampaly, a vyzýva členské štáty, aby urýchlene zosúladiли svoje vnútroštátne právne predpisy s vymedzeniami stanovenými v pozmeňujúcich návrhoch z Kampaly, ako aj s inými záväzkami v rámci Rímskeho štatútu, aby tak umožnili vnútroštátne vyšetrovania a trestné stíhania vykonávané členskými štátmi a zintenzívnenie spolupráce s Medzinárodným trestným súdom;

Štvrtok 12. marca 2015

77. pred 100. výročím arménskej genocídy vyzýva všetky členské štáty, aby ju uznali, a nabáda členské štáty a inštitúcie EÚ, aby ďalej prispeli k jej uznaniu;

78. naliehavo vyzýva ESVČ, aby šírla osvedčené postupy v oblasti práv, ochrany a podpory obetí trestných činov a násilia v tretích krajinách a aby si vymieňala protikorupčné politiky s tretími krajinami, keďže korupcia je často bránou k beztrestnosti a príčinou nespravodlivosti voči obetiam;

Opatrenia EÚ proti trestu smrti

79. opätovne zdôrazňuje jednomyselný nesúhlas s trestom smrti a povzbudzuje EÚ a jej členské štáty, aby zachovali dôsledne sledovanú politiku zameranú na celosvetové zrušenie trestu smrti; naliehavo vyzýva ESVČ, aby nepoľavovala v pozornosti, pokiaľ ide o vývoj vo všetkých krajinách, a aby využila všetky prostriedky vplyvu, ktoré má k dispozícii;

80. plne podporuje rezolúciu Valného zhromaždenia OSN z decembra 2014 o moratóriu na využívanie trestu smrti ⁽¹⁾;

81. vyzýva EÚ, aby naďalej využívala spoluprácu a diplomaciu na všetkých možných fórach na celom svete s cieľom dosiahnuť zákaz trestu smrti v súlade s usmerneniami EÚ o treste smrti a aby zaistila plné dodržiavanie práva na spravodlivý proces každej jednotlivéj osoby čeliacej poprave, a to bez používania mučenia a iného zlého zaobchádzania na získanie priznania;

82. vyjadruje znepokojenie nad údajným nárastom počtu popráv v celosvetovom meradle od roku 2012 do roku 2013 napriek skutočnosti, že popravy sa vykonávajú v čoraz menšom počte krajín, ktoré sú v menšine; vyzýva EÚ, aby prijala náležité opatrenia týkajúce sa neustále vysokého počtu popráv v Číne a Iráne, obnovenia popráv v roku 2013 v Indonézii, Kuvajte, Nigérii a Vietname, popráv maloletých v Iráne, Saudskej Arábii a Jemene v roku 2013 a výrazného nárastu počtu nahlásených popráv v Iraku a Saudskej Arábii;

83. víta oživenie diskusie v Spojených štátoch o svojvôli a povahe trestu smrti náchylnej na chyby, kampaň na zastavenie toku látok, ktoré sa používajú na popravu, z Európy do Spojených štátov a zrušenie trestu smrti v štáte Maryland v roku 2013; nabáda PK/VP, OZEÚ a ESVČ, aby sa zapojili do rokovaní s federálnou vládou a štátnymi vládami v USA s cieľom urýchliť zrušenie trestu smrti v Spojených štátoch, a tak medzinárodne posilniť transatlantickú spoluprácu dôveryhodným presadzovaním ľudských práv, medzinárodného súdництва a demokracie;

84. nabáda Komisiu, aby využívala novú flexibilitu, ktorú teraz ponúka európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva, s cieľom preskúmať nové spôsoby kampane za zrušenie trestu smrti a podporovať opatrenia zamerané na zamedzenie trestom smrti alebo popráv;

85. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ naďalej monitorovala podmienky, v akých sa uskutočňujú popravy v krajinách, ktoré ešte stále využívajú trest smrti, a aby naďalej podporovala právnu a ústavnú reformu smerujúcu k jeho úplnému a celkovému zrušeniu;

86. pripomína svoje pevné presvedčenie, že trest smrti je ako porušenie práva na nedotknuteľnosť osoby a ľudskú dôstojnosť nezlučiteľný so zákazom krutého, neľudského alebo ponižujúceho trestania podľa medzinárodného práva, a vyzýva ESVČ a členské štáty, aby formálne uznali túto nezlučiteľnosť a aby náležite prispôsobili politiku EÚ týkajúcu sa trestu smrti; zdôrazňuje, že je potrebné vykladať príslušné usmernenia EÚ týkajúce sa trestu smrti a mučenia ako prierezové;

Činnosť EU zameraná na boj proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu

87. naliehavo vyzýva PK/VP a ESVČ, aby vzhľadom na neustávajúce správy o rozšírených praktikách mučenia a zneužívania na celom svete zintenzívnili úsilie EÚ v boji proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu; opäť pripomína svoje znepokojenie, že kroky EÚ v tejto oblasti sú naďalej zväčša nedostatočné a nezodpovedajú jej záväzkom podľa usmernení EÚ týkajúcich sa mučenia; osobitne vyzýva, aby EÚ väčšmi podporovala vytvorenie a posilnenie vnútroštátnych a regionálnych mechanizmov na predchádzanie mučeniu; berie na

⁽¹⁾ A/RES/69/186.

Štvrtok 12. marca 2015

vedomie návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 1236/2005 o obchodovaní s určitým tovarom, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, mučenie alebo iné kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie (COM(2014)0001), ktorý Komisia predložila 14. januára 2014, a to v reakcii na uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. júna 2010;

88. upozorňuje, že podľa článkov 7 a 8 Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu môže byť mučenie páchané systematicky alebo vo veľkom rozsahu vojnovým zločinom alebo zločinom proti ľudskosti; zdôrazňuje, že zásadou zodpovednosti za ochranu sa medzinárodnému spoločenstvu ukladá osobitná zodpovednosť, na základe ktorej musí konať;

89. nabáda ESVČ, aby venovala zvýšenú pozornosť záverom Výboru OSN proti mučeniu, podvýboru vytvoreného na základe opčného protokolu k Dohovoru proti mučeniu a výboru Rady Európy na zabránenie mučeniu týkajúcim sa jednotlivých krajín a aby systematicky upozorňovala na tieto otázky v politických dialógoch s dotknutými krajinami a vo verejných vyhláseniach; vyzýva ESVČ, najmä delegácie EÚ, a členské štáty, a to predovšetkým ich veľvyslanectvá v príslušných oblastiach, aby takisto zintenzívnili vykonávanie usmernení EÚ týkajúcich sa mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania; naliehavo vyzýva členské štáty, aby posilnili svoje monitorovanie obchodu s tovarom, ktorý by bolo možné použiť na páchanie mučenia alebo neľudského a ponižujúceho zaobchádzania, ako aj svoje monitorovanie obchodu s položkami a technológiami s dvojakým použitím;

90. zdôrazňuje, že príslušníci zraniteľných skupín, ako sú etnické, jazykové a náboženské menšiny, sú v prípade zadržania častejšie vystavovaní mučeniu alebo zlému zaobchádzaniu, a preto si vyžadujú osobitnú pozornosť;

91. odsudzuje skutočnosť, že európske podniky vyvážajú výrobky a zbrane, ktoré možno použiť na účely mučenia alebo iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, a to aj v rámci potláčania protestov; v tejto súvislosti podporuje proces revízie nariadenia (ES) č. 1236/2005;

92. opäť zdôrazňuje význam účinných mechanizmov kontroly vývozu v prípade niektorých liekov, ktoré možno použiť na popravy, a zariadení, ktoré možno použiť na mučenie; vyzýva Komisiu, aby zostávajúce medzery v príslušnom nariadení riešila zavedením všeobecnej doložky o konečnom využití, ktorou by sa zakazoval vývoz akýchkoľvek liekov, ktoré by bolo možné použiť na mučenie alebo popravu;

93. naliehavo vyzýva Úniu a jej členské štáty, aby sa usilovali o zaistenie ratifikácie Medzinárodného dohovoru o ochrane všetkých osôb pred nedobrovoľným zmiznutím z 20. decembra 2006 všetkými tretími krajinami;

Ľudské práva v obchodných dohodách EÚ a iných medzinárodných dohodách

94. vyzýva EÚ, aby zaistila, aby sa prostredníctvom obchodných dohôd uzatváraných s tretími krajinami podporoval ich hospodársky a sociálny rozvoj a zabezpečila dobrá správa ich prírodných zdrojov vrátane pôdy a vody; opakuje svoju výzvu na systematické začleňovanie záväzných, vymožitelných a nemeniteľných doložiek o ľudských právach do medzinárodných dohôd EÚ vrátane obchodných a investičných dohôd, ktoré boli uzatvorené alebo sa majú uzatvoriť s tretími krajinami, a požaduje lepšiu konzultáciu s Európskym parlamentom v počiatkových fázach procesu rokovaní o obchodných a investičných dohodách, účinné monitorovanie uplatňovania doložiek o ľudských právach a informovanie Európskeho parlamentu o aspektoch týchto dohôd týkajúcich sa ľudských práv;

95. poukazuje na to, že obchodná politika prispieva k dosiahnutiu celkových cieľov EÚ a že podľa článku 207 ZFEÚ sa obchodná politika EÚ musí uskutočňovať „v rámci zásad a cieľov vonkajšej činnosti Únie“; ďalej poukazuje na to, že podľa článku 3 ZEÚ Únia musí prispievať „k mieru, bezpečnosti, trvalo udržateľnému rozvoju Zeme, k solidarite a vzájomnému rešpektovaniu sa národov, k voľnému a spravodlivému obchodu, k odstráneniu chudoby a k ochrane ľudských práv, najmä práv dieťaťa, ako aj k prísne dodržiavaniu a rozvoju medzinárodného práva, najmä k dodržiavaniu zásad Charty Organizácie Spojených národov“;

Štvrtok 12. marca 2015

96. vyzýva Komisiu, aby pri príprave svojej budúcej obchodnej stratégie zohľadňovala významnú úlohu obchodných a medzinárodných dohôd pri presadzovaní ľudských práv na medzinárodnej scéne;

97. zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať v spolupráci a dialógu na multilaterálnej úrovni medzi EÚ, a predovšetkým Svetovou obchodnou organizáciou a OSN, v oblasti ľudských práv v záujme zaistenia, aby multilaterálny obchodný rámec prispieval k dodržiavaniu ľudských práv;

98. upozorňuje, že VSP bol pripravovaný tak, aby sa zabezpečilo, že prijímajúce krajiny rešpektujú zásady medzinárodných dohôd v oblasti ľudských práv a základné pracovné normy, a že VSP zahŕňa osobitný režim doplnkových colných preferencií na presadzovanie ratifikácie a skutočnej realizácie základných medzinárodných dohôd o ľudských právach a pracovnom práve, ochrane životného prostredia a dobrej správe vecí verejných; opätovne pripomína, že nedodržiavanie týchto podmienok môže viesť k pozastaveniu obchodnej dohody; pripomína význam pravidelného sledovania a hodnotenia, pokiaľ ide o vykonávanie medzinárodných dohôd krajinami, ktoré využívajú VSP+;

99. víta skutočnosť, že 1. januára 2014 nadobudol účinnosť revidovaný VSP; pripomína, že VSP+ sa vo všeobecnom systéme preferencií zachoval a že vyžaduje od krajín, ktoré ho chcú využívať, aby sa zaviazali, že budú v plnej miere spolupracovať s medzinárodnými organizáciami v oblasti dodržiavania medzinárodných dohôd o ľudských právach a právach pracovníkov;

Podnikanie a ľudské práva

100. považuje za poľutovaniahodné, že ešte stále chýba ucelený prístup, pokiaľ ide o spôsob, akým spoločnosti na celom svete dodržiavajú normy v oblasti ľudských práv, a že to niektorým štátom a podnikom umožňuje obchádzanie takýchto pravidiel; preto zdôrazňuje potrebu prijatia pravidiel o sociálnej zodpovednosti podnikov; dôrazne podporuje uplatňovanie hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv; predovšetkým vyzýva Komisiu, aby zaviedla účinné opatrenia na fungovanie rámca „chrániť, rešpektovať a naprávať“, ktorý predložil osobitný zástupca OSN pre podnikanie a ľudské práva John Ruggie; pripomína dôležitosť podpory zásad sociálnej zodpovednosti podnikov, a to aj v rámci podnikateľskej činnosti mimo EÚ, a zabezpečenia ich dodržiavania v celom dodávateľskom reťazci, najmä pokiaľ ide o nelegálny obchod s drevom, obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi a obchodovanie s nerastmi pochádzajúcimi z oblastí konfliktov; vyjadruje presvedčenie, že európske spoločnosti a ich pobočky a subdodávatelia by mali zohrávať kľúčovú úlohu pri presadzovaní a šírení medzinárodných noriem v oblasti podnikania a ľudských práv na celom svete;

101. žiada, aby Komisia a ESVČ nábádali delegácie EÚ na celom svete, aby sa venovali podnikom EÚ s cieľom presadzovať dodržiavanie ľudských práv a zabezpečiť, aby otázka „podnikania a ľudských práv“ bola zahrnutá medzi hlavnými témami v miestnych výzvach na predkladanie návrhov v rámci európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, aby podniky, ktoré sa riadia ich vnútroštátnym právom, dodržiavali ľudské práva alebo sociálne, zdravotné a environmentálne normy, ktoré sa na ne vzťahujú, v prípade premiestnenia do tretej krajiny alebo vykonávania činnosti v tretej krajine;

102. pripomína stratégiu EÚ pre sociálnu zodpovednosť podnikov na obdobie rokov 2011 – 2014, v ktorej sa členské štáty vyzývajú, aby vypracovali národné plány na zavedenie hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv; opakuje svoju výzvu Komisii, aby pravidelne podávala správy o implementácii hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv členskými štátmi EÚ, a to aj v ich národných akčných plánoch; považuje za poľutovaniahodné, že Komisia nedosiahla dostatočný pokrok, pokiaľ ide o vyhovie žiadosti Európskeho parlamentu, aby navrhla právne predpisy, ktorými by sa vyžadovalo, aby spoločnosti z EÚ zaistili, že ich transakcie nebudú podporovať páchatel'ov konfliktov alebo závažných prípadov porušovania ľudských práv;

103. opäť potvrdzuje, že európske podniky by mali uplatňovať náležitú starostlivosť, aby zaistili, že pri svojej činnosti dodržiavajú ľudské práva, nech už ju vykonávajú kdekoľvek; zdôrazňuje význam zmysluplného podávania správ o vplyvoch, pokiaľ ide o aspekty ľudských práv a sociálne a environmentálne aspekty projektov podporovaných európskymi finančnými inštitúciami; trvá na tom, že je potrebné, aby tieto inštitúcie zaistili súlad svojich činností s článkom 21 ZEÚ, ktorý okrem iného obsahuje povinnosť dodržiavať ľudské práva;

Štvrtok 12. marca 2015

104. konštatuje, že spoločnosti by to nemali považovať za problém, ale skôr za príležitosť na vytvorenie nového obchodného potenciálu v tých regiónoch, ktoré najviac potrebujú udržateľné a zodpovedné investovanie, a za prostriedok prispievajúci k dodržiavaniu ľudských práv v rozvojových krajinách;

105. vyzýva Komisiu a Radu, aby zaistili, aby spoločnosti vo vlastníctve štátnych príslušníkov tretích krajín alebo vo vlastníctve tretích štátov a so sídlom v členských štátoch nepodporovali páchatel'ov konfliktov alebo závažných porušení ľudských práv vrátane moderných podôb otroctva, ako napríklad obchodovania s ľuďmi a ich zamestnávania za neprijateľných podmienok;

106. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby prijali rózne iniciatívy na zlepšenie prístupu k spravodlivosti pre obeť prípadov porušovania ľudských práv spojených s podnikateľskými činnosťami mimo EÚ; takisto trvá na tom, že je potrebné zaviesť účinné nápravné opatrenia s cieľom sankcionovať podniky vinné z porušovania ľudských práv a poskytnúť odškodnenie obetiam takéhoto porušovania;

107. vyzýva EÚ, aby sa zapojila do vznikajúcej diskusie o právne záväznom medzinárodnom nástroji v oblasti podnikania a ľudských práv v rámci systému OSN;

108. pripomína štyri základné a všeobecné pracovné normy zakotvené v nástrojoch MOP, a to: slobodu združovania a právo na kolektívne vyjednávanie; odstránenie všetkých foriem nútenej práce, vykorisťovania a otroctva; zrušenie detskej práce a odstránenie diskriminácie v zamestnaní;

109. osobitne pripomína naliehavú potrebu rešpektovať slobodu združovania a bojovať proti všetkým formám represie vrátane vrážd odborárov;

110. s veľkým znepokojením konštatuje, že podľa MOP sa približne 21 miliónov mužov, žien a detí na celom svete nachádza v istej forme otroctva; vyzdvihuje potrebu zaoberať sa ľudskými právami uceleným a komplexným spôsobom, a to s dôrazom na občianske, politické, hospodárske, sociálne, kultúrne a environmentálne práva a pevným a záväzným odhodlaním presadzovať ich, pretože bez týchto práv nie je možné dosiahnuť rozvoj; zdôrazňuje potrebu bojovať proti základným príčinám chudoby; vyzdvihuje povinnosť dodržiavať medzinárodné pracovné normy v súlade s plnením programu dôstojnej práce MOP; zastáva názor, že sociálne otázky by mali mať vo vonkajších vzťahoch EÚ významnejšie miesto; v tejto súvislosti považuje za poľutovaniahodné, že EÚ nedisponuje štandardným formátom pre „sociálnu doložku“, ktorá sa má zahrnúť do všetkých dohôd o vonkajšom obchode; naliehavo preto vyzýva EÚ, aby do všetkých svojich dohôd o vonkajšom obchode začlenila kapitolu o rozvoji a sociálnu doložku zohľadňujúcu základné pracovné normy MOP;

111. konštatuje, že zhoršujúca sa bezpečnostná situácia vo svete a zostrujúca sa finančná kríza od kolapsu v roku 2008 viedli k zvýšeniu miery využívania detskej práce v najchudobnejších krajinách sveta a mohli by mať právne následky pre spoločnosti, ktoré získavajú tovar z rozvojového sveta, a ohroziť ich dobré meno; naliehavo vyzýva PK/VP a ESVČ, aby ďalej podporovali Medzinárodný program na odstránenie detskej práce, a to najmä v rozvojových krajinách, v ktorých musí poľutovaniahodné množstvo detí pracovať, aby zvýšili príjmy rodiny;

Opatrenia EÚ s cieľom zabezpečiť práva na slobodu prejavu online a offline a obmedziť vplyv technológií sledovania na ľudské práva

112. uznáva, že rýchly vývoj informačných a komunikačných technológií zmenil prostredie pre uplatňovanie slobody prejavu a prístupu k informáciám na celom svete, čo prinieslo výrazné výhody aj vážne obavy; v tejto súvislosti víta, že Rada v máji 2014 prijala ciele usmernenia EÚ týkajúce sa slobody prejavu online a offline;

113. opakovane zdôrazňuje, že sloboda prejavu a sloboda, nezávislosť a pluralita médií sú základnými prvkami udržateľnej demokracie, ktorými sa maximalizuje zapojenie občianskej spoločnosti a posilňuje postavenie občanov, a preto sú nevyhnutné na zaistenie transparentnosti a zodpovednosti vo verejnom živote;

114. požaduje väčšiu podporu v oblastiach presadzovania slobody médií, ochrany nezávislých novinárov a blogerov, zmenšovania digitálnej priepasti a uľahčovania neobmedzeného prístupu k informáciám a komunikácii a necenzurovaného prístupu na internet (digitálnej slobody);

Štvrtok 12. marca 2015

115. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zlepšili svoje monitorovanie všetkých obmedzení slobody prejavu vrátane agresívneho využívania trestných právnych predpisov o hanobení a iných obmedzujúcich právnych predpisov, reštriktívnych kritérií alebo zatažujúcich postupov v oblasti prístupu k registrácii novinárov a akýchkoľvek iných profesií spojených s médiami a aby takéto konanie jasne a rýchlo odsúdili, vytvorili mediálne domy a prijali dôrazné iniciatívy na podporu lepšieho prístupu k informáciám, ktoré sú vo verejnom záujme;

116. odsudzuje všetky obmedzenia digitálnej komunikácie vrátane rušenia webových stránok a blokovania osobných účtov, ak sú zamerané proti občianskej spoločnosti, aktivistom bojujúcim za občianske slobody a slobodným médiám;

117. vyjadruje znepokojenie nad šírením technológií monitorovania, dohľadu, cenzúry a filtrovania, ktoré predstavujú rastúcu hrozbu pre aktivistov za ľudské práva demokraciu v autokratických krajinách a takisto vyvolávajú znepokojujúce otázky týkajúce sa práv na súkromie v demokratických krajinách, dokonca aj keď sa používajú s legitímnymi cieľmi, ako je napríklad boj proti terorizmu, bezpečnosť štátu a presadzovanie práva;

118. berie na vedomie, že v Európe sa nachádzajú významní výrobcovia hackerských a sledovacích technológií, ktoré možno použiť na porušovanie ľudských práv a na útok na európsku digitálnu infraštruktúru; vyzýva Komisiu, aby zrevidovala európsky systém kontroly vývozu s cieľom zabrániť možnosti, aby sa nebezpečné technológie dostali do nesprávnych rúk;

119. vyjadruje uznanie Komisii v súvislosti s tým, že v júni 2013 uverejnila usmernenia pre odvetvie IKT (informačné a komunikačné technológie) o implementácii hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv; zostáva však znepokojený, pokiaľ ide o obchod s výrobkami a službami zameranými na zamietnutie prístupu na internet alebo umožňujúcimi hromadné sledovanie a monitorovanie internetovej prevádzky a mobilných komunikácií, filtrovanie výsledkov vyhľadávania či zasahovanie do súkromných hovorov; upriamuje pozornosť na oznámenie Komisie z 24. apríla 2014 s názvom Preskúmanie politiky kontroly vývozu: záruka bezpečnosti a konkurencieschopnosti v meniacom sa svete (COM(2014)0244), ktoré okrem iného uznáva problémy v oblasti ľudských práv, ktoré sa vyskytli pri vývoze určitých typov IKT; vyzýva preto Komisiu, aby zvážila, ako zlepšiť túto situáciu s ohľadom na možné prijatie aktualizovaných usmernení v oblasti kontroly vývozu;

120. vyzýva Komisiu, aby naďalej podporovala iniciatívy zamerané na rozvoj a šírenie technológií digitálnej bezpečnosti s cieľom posilniť postavenie obhajcov ľudských práv prostredníctvom poskytnutia mechanizmov bezpečného zhromažďovania, šifrovania a uchovávanía, aby sa tak zabránilo monitorovaniu represívnymi vládami;

Podpora EÚ zameraná na občiansku spoločnosť a na slobodu zhromažďovania a združovania

121. vyjadruje vážne znepokojenie nad obmedzovaním priestoru na legitímnu činnosť občianskej spoločnosti v mnohých krajinách sveta; považuje slobodnú občiansku spoločnosť za jeden zo základov na ochranu a podporu ľudských práv a demokratických hodnôt vo všetkých spoločnostiach; v tejto súvislosti víta všetky programy EÚ zamerané na odbornú prípravu mladých odborníkov z tretích krajín a na zjednodušenie programov študentských výmen pre štátnych príslušníkov tretích krajín, keďže ich prostredníctvom sa podporuje aktívna účasť mladých ľudí na budovaní demokracie a účinne sa prispieva k rozvoju občianskej spoločnosti;

122. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby posilnili svoje sledovanie všetkých obmedzení slobody zhromažďovania a združovania vrátane zákazov pre organizácie občianskej spoločnosti, agresívneho využívania trestných právnych predpisov o hanobení a iných reštriktívnych právnych predpisov, nadmerných požiadaviek na registráciu a výkazníctvo, príliš obmedzujúcich pravidiel o financovaní zo zahraničia a zákazov pre MVO zapájať sa do politických činností či kontaktov s cudzincami a aby tieto obmedzenia jednoznačne a rýchle odsúdili;

123. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby problematiku porušovania slobody zhromažďovania a združovania nastoľovali na všetkých úrovniach politického dialógu vrátane najvyššej úrovne v prípade, keď všetky iné formy dialógu vrátane dialógu o ľudských právach neprinesli na daných miestach žiadne konkrétne zlepšenia; naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby tieto dialógy využívali na zaoberanie sa individuálnymi prípadmi vyvolávajúcimi znepokojenie, najmä všetkými prípadmi týkajúcimi sa osôb väznených len za vykonávanie svojho práva na pokojné zhromažďovanie a združovanie;

Štvrtok 12. marca 2015

124. nabáda predstaviteľov delegácií EÚ a veľvyslanectiev členských štátov, aby monitorovali súdne procesy s obhajcami ľudských práv a všetkými osobami väznenými len za vykonávanie svojho práva na pokojné zhromažďovanie a združovanie a aby v prípade potreby verejne odsúdili nedodržiavanie práv na spravodlivý proces;

125. vyzýva EÚ, aby rešpektovanie a presadzovanie slobody zhromažďovania a združovania stanovila ako kľúčovú prioritu budúceho akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu a aby v tomto smere predostrela konkrétne kroky, keďže sloboda zhromažďovania a združovania sú životne dôležité prvky demokracie a otvorenej spoločnosti;

126. opakuje svoj súhlas s tým, aby sa väčšina finančných prostriedkov európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva pridela na podporu činností obhajcov ľudských práv a činností občianskej spoločnosti na celom svete, a podporuje vytvorenie fondov na právnu ochranu s cieľom pomôcť trestne stíhaným novinárom a aktivistom so získaním prístupu k právnej pomoci a s dosiahnutím spravodlivého procesu;

127. zdôrazňuje význam národných inštitúcií pôsobiacich v oblasti ľudských práv na vnútroštátnej úrovni pre monitorovanie ľudských práv a zvyšovanie informovanosti a pre zaistenie nápravy pre obeť porušení; vyzýva EÚ, aby v súlade s parížskymi zásadami vytvorila politiku na podporu národných inštitúcií pôsobiacich v oblasti ľudských práv a aby túto politiku stanovila ako prioritu v oblasti vonkajšej pomoci, najmä v rámci nástroja európskeho susedstva;

Sloboda myslenia, svedomia a náboženstva alebo viery

128. odsudzuje akékoľvek násilie a diskrimináciu na základe ideológie, náboženstva alebo viery, ako ustanovuje článok 10 ZFEÚ; vyjadruje hlboké znepokojenie nad neustálymi správami o násilí a diskriminácii voči náboženským menšinám na celom svete, a to aj na Blízkom východe; zdôrazňuje, že právo na slobodu myslenia, svedomia, náboženstva alebo viery je základným ľudským právom previazaným s inými ľudskými právami a základnými slobodami a zahŕňa právo veriť či neveriť, právo prejavovať alebo neprejavovať akékoľvek náboženstvo alebo vieru a právo zvoliť si vieru, zmeniť ju a upustiť od nej alebo sa k nej vrátiť podľa vlastného uváženia, ako sa uvádza v článku 18 Všeobecnej deklarácie ľudských práv;

129. vyzýva EÚ a jej členské štáty zaistiť rešpektovanie náboženských menšín na celom svete, najmä na Blízkom východe, kde kresťania, ako sú katolíci, apoštolskí Arméni, Kopti a jezidovia, ako aj moslimské menšiny prenasleduje IS a iné teroristické skupiny;

130. dôrazne odsudzuje útoky na kresťanov v niekoľkých krajinách na celom svete a vyjadruje solidaritu s rodinami obetí; je hlboko znepokojený čoraz vyšším počtom prípadov represie, diskriminácie, netolerancie a násilných útokov voči kresťanským komunitám, najmä v Afrike, Ázii a na Blízkom východe; žiada ďalej vlády, aby všetkých zodpovedných postavili pred súd; je hlboko znepokojený súčasnou situáciou kresťanov v Severnej Kórei, Somálsku, Sýrii, Iraku, Afganistane, Saudskej Arábii, Pakistane, Uzbekistane, Jemene, Nigérii a v mnohých iných krajinách, kde kresťania žijú v strachu zo zabitia, sú vystavovaní mučeniu, znásilňovaniu a únosom a ich kostoly sú poškodzované alebo ničené;

131. vyjadruje hlboké znepokojenie nad situáciou osôb patriacich k menšine rohingyjských moslimov v Barme/Mjanmarsku, ktorým odmietajú udeliť barmské občianstvo a ktoré čelia systematickému porušovaniu ľudských práv a prenasledovaniu; pripomína svoje uznesenie z 13. júna 2013 o situácii rohingyjských moslimov⁽¹⁾;

132. víta skutočnosť, že počas vykazovaného roka 2013 boli prijaté usmernenia EÚ o presadzovaní a ochrane slobody náboženského vyznania alebo viery, a vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby venovali osobitnú pozornosť vykonávaniu týchto usmernení, a to na medzinárodných aj regionálnych fórach a v dvojstranných vzťahoch s tretími krajinami, s osobitnou pozornosťou venovanou zraniteľnej situácii odpadlíkov; chváli novú PK/VP za vyjadrenie, že sloboda náboženstva alebo viery je jednou z priorít v oblasti ľudských práv; nabáda PK/VP a ESVČ, aby zaviedli trvalý dialóg s MVO, náboženskými skupinami alebo skupinami hlásiacimi sa k určitej viere a náboženskými vodcami;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2013)0286.

Štvrtok 12. marca 2015

133. víta záväzok EÚ presadzovať právo na slobodu náboženstva alebo viery na medzinárodných a regionálnych fórach vrátane OSN, OBSE, Rady Európy a iných regionálnych mechanizmov; nabáda EÚ, aby naďalej pripravovala svoju každoročnú rezolúciu o slobode náboženstva alebo viery na Valnom zhromaždení OSN a aby naďalej podporovala mandát osobitného spravodajcu OSN pre slobodu náboženského vyznania alebo viery;

Práva žien a dievčat

134. víta skutočnosť, že EÚ podporuje rezolúcie OSN o rodových otázkach, najmä o odstránení násilia páchaného na ženách a dievčatách, o diskriminácii žien a o úlohe slobody prejavu a presvedčenia pri posilňovaní postavenia žien, ako aj vyhlásenia OSN o predčasných a nútených manželstvách a o mrzačení ženských pohlavných orgánov;

135. vyzýva EÚ, aby sa aktívne zúčastnila na 59. zasadnutí Komisie pre postavenie žien a aby pokračovala v boji proti všetkým pokusom oslabiť Pekinskú akčnú platformu OSN, pokiaľ ide okrem iného o prístup k vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti ako základné ľudské práva, ako aj o sexuálne a reprodukčné práva;

136. považuje za poľutovaniahodné, že telá žien a dievčat, najmä pokiaľ ide o ich sexuálne a reprodukčné zdravie a súvisiace práva, stále predstavujú ideologické bojisko, a vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby uznali neodňateľné práva žien a dievčat na fyzickú nedotknuteľnosť a autonómne rozhodovanie, a to aj pokiaľ ide o právo na dobrovoľné plánovanie rodičovstva a na bezpečné a zákonné umelé prerušenie tehotenstva a právo nebyť vystavená násiliu vrátane mrzačenia ženských pohlavných orgánov, detských manželstiev, manželstiev v nízkom veku, manželstiev vynútených násilím a znásilnení medzi manželmi;

137. opätovne odsudzuje všetky formy zneužívania žien a dievčat a násilia páchaného na ženách a dievčatách, najmä využívanie sexuálneho násilia ako vojenskej zbrane a domáce násilie; vyzýva preto všetky členské štáty Rady Európy, aby podpísali a ratifikovali Istanbulský dohovor o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu; vyzýva EÚ, aby podnikla kroky s cieľom pristúpiť k tomuto dohovoru v záujme zabezpečenia súladu medzi vnútornou a vonkajšou činnosťou EÚ v oblasti násilia páchaného na ženách a dievčatách;

138. vyjadruje hlboké znepokojenie nad vládami, ktoré zatvárajú oči pred neľudskými prípadmi sexuálneho zneužívania žien v čase, keď každá tretia žena na svete zažije za svoj život násilie; ďalej naliehavo vyzýva ESVČ, aby stanovila osvedčené postupy na boj proti znásilňovaniu a sexuálnemu násiliu páchanému na ženách v tretích krajinách s cieľom odstrániť základné príčiny tohto problému;

139. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa orgány zaviazali vypracovať vzdelávacie kampane zacielené na mužov, a najmä na mladšie generácie, s cieľom predchádzať všetkým druhom rodovo motivovaného násilia a postupne ho odstraňovať; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby zdravotnícki pracovníci, príslušníci polície, vyšetrovatelia a sudcovia v EÚ aj v tretích krajinách boli náležite vyškolení tak, aby mohli obetiam násilia pomáhať a podporovať ich;

140. zdôrazňuje, že rodovo motivované násilie vrátane škodlivých praktík vychádzajúcich zo zvyklostí alebo z tradícií je porušením základných práv, a najmä ľudskej dôstojnosti, práva na život a práva na nedotknuteľnosť osoby;

141. poukazuje na to, že Istanbulský dohovor o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu je dôležitým a záväzným medzinárodným nástrojom, a preto pristúpenie ďalších a ďalších krajín k tomuto dohovoru výrazne prispieje k rozvoju integrovanej politiky na ochranu a posilnenie postavenia obetí a na podporu medzinárodnej spolupráce v danej oblasti;

142. vyzýva Radu, aby problematiku potratov „na základe pohlavia plodu“ zaradila do usmernení EÚ týkajúcich sa násilia voči ženám a dievčatám; nabáda Komisiu a Radu, aby vytvorili metódy a ukazovatele na zber údajov o tomto jave, a nabáda ESVČ, aby zahrnula túto problematiku do rozvoja a vykonávania stratégie v oblasti ľudských práv pre jednotlivé krajiny;

Štvrtok 12. marca 2015

143. zdôrazňuje význam vedenia informačných a osvetových kampaní v spoločnostiach, ktoré praktizujú mrzačenie ženských pohlavných orgánov, sexuálne zneužívanie maloletých dievčat, manželstvá v nízkom veku a manželstvá vynútené násilím, vraždenie žien a iné rodovo motivované porušovanie ľudských práv, ako aj dôležitosť zapájania obhajcov ľudských práv, ktorí už bojujú za ukončenie týchto praktík, do príprav a realizácie týchto kampaní; opakuje, že detské manželstvá, manželstvá v nízkom veku a manželstvá vynútené násilím a nepresadzovanie zákonného veku na uzavretie manželstva predstavujú nielen porušenie práv detí, ale aj prekážku pri posilňovaní postavenia žien;

144. dôrazne odsudzuje sexuálne násilie páchané na ženách a dievčatách, ktoré sa používa ako vojnová taktika, a to aj také trestné činy, akými sú hromadné znásilňovanie, sexuálne otroctvo, nútená prostitúcia, rodovo motivované formy prenasledovania vrátane mrzačenia ženských pohlavných orgánov, obchodovanie s ľuďmi, sexuálna turistika, manželstvá v nízkom veku a manželstvá vynútené násilím, zabíjanie v mene cti a všetky ostatné formy sexuálneho násillia s porovnateľnou závažnosťou; v tejto súvislosti vyjadruje aj naďalej mimoriadne znepokojenie nad situáciou napríklad v oblasti Veľkých jazier v Afrike a v Sýrii; vyjadruje podporu činnosti orgánu OSN Ženy, osobitnej spravodajkyne OSN pre násilie na ženách, jeho príčiny a dôsledky a osobitnej zástupkyne OSN pre sexuálne násilie súvisiace s konfliktami; víta skutočnosť, že v roku 2014 bola Sacharovova cena udelená doktorovi Denisovi Mukwegemu za jeho mimoriadny boj za ochranu dievčat a žien, ktoré sa stali obeťami sexuálneho násillia počas ozbrojených konfliktov;

145. upozorňuje na skutočnosť, že zločiny na základe rodovej príslušnosti a zločiny sexuálneho násillia sú klasifikované v Rímskom štatúte ako vojnové zločiny, zločiny proti ľudskosti alebo skutky, ktoré sú súčasťou genocídy či mučenia; v tejto súvislosti víta rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN 2106 o predchádzaní sexuálnemu násilliu počas konfliktov, ktorá bola prijatá 24. júna 2013 a ktorou sa opätovne potvrdzuje kľúčová úloha Medzinárodného trestného súdu v boji proti beztrestnosti v prípade sexuálnych zločinov a zločinov na základe rodovej príslušnosti; vyzýva EÚ, aby v plnej miere podporovala uplatňovanie týchto zásad;

146. pripomína záväzok EÚ zahrnúť problematiku ľudských práv a rodové aspekty do misií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky v súlade s významnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN 1325 a 1820 o ženách, mieri a bezpečnosti; v tejto súvislosti opakuje svoju výzvu, aby EÚ a jej členské štáty v procese budovania udržateľného zmierenia podporovali systematickú účasť žien ako zásadnú súčasť mierových procesov a aby uznali potrebu zohľadňovania rodových hľadísk pri predchádzaní konfliktom, mierových operáciách, humanitárnej pomoci a rekonštrukcii po skončení konfliktu, ako aj v procesoch prechodu k demokracii;

147. považuje nedostatočné zastúpenie žien v politickom rozhodovaní za záležitosť základných práv a demokracie, čo sú hodnoty, ktoré by mali zdôrazňovať schopnosť vlád v najširšom rozsahu venovať pozornosť procesom budovania demokracie a jej udržiavania; víta uzákonené paritné systémy a rodové kvóty a žiada, aby sa čo najskôr vytvoril potrebný legislatívny proces;

148. žiada EÚ a jej členské štáty, aby podporovali plnú účasť žien na politickom a hospodárskom rozhodovaní, najmä v procesoch budovania mieru, prechodu na demokratické zriadenie a riešenia konfliktov; nabáda členské štáty, Komisiu a ESVČ, aby sa sústredili na hospodársku a politickú emancipáciu žien v rozvojových krajinách a aby pritom podporovali ich angažovanosť v spoločnostiach a pri uskutočňovaní regionálnych projektov a projektov miestneho rozvoja;

149. zdôrazňuje potrebu zaistiť, aby mali ženy v Európe a vo zvyšku sveta právo slobodne sa individuálne rozhodovať, a to na rovnakom základe ako muži, bez akýchkoľvek ideologických, politických či náboženských obmedzení;

Eudské práva a korupcia

150. pripomína, že korupcia je porušením ľudských práv a že EÚ požiadala o právomoc na podpísanie Dohovoru Organizácie Spojených národov proti korupcii (UNCAC);

Štvrtok 12. marca 2015

151. považuje za poľutovaniahodné, že doteraz neboli vykonané žiadne opatrenia nadväzujúce na žiadosť Európskeho parlamentu adresovanú PK/VP, aby predložila akčný plán EÚ proti korupcii s cieľom účinne monitorovať odporúčania UNCAC vrátane povinnosti štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, zverejňovať a šíriť informácie o korupcii, zaviesť komunikačné kanály na podávanie správ o porušovaní a vytvoriť vhodný právny rámec pre ochranu svedkov a pre činnosť občianskej spoločnosti v tejto oblasti;

152. nalieha vyzýva Europol, aby vytvoril viac strategických a operačných partnerstiev s tretími krajinami v záujme účinnejšieho boja proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti;

153. vyzýva Komisiu, aby vytvorila inovatívne finančné mechanizmy na vykonávanie fiškálnych reforiem a posilnenie boja proti korupcii, nezákonným finančným tokom a daňovým únikom; v tejto súvislosti nabáda na úvahy o verejno-súkromných partnerstvách, o spájaní grantov a úverov a o pomoci rozvojovým krajinám lepšie mobilizovať svoje domáce zdroje; berie na vedomie výzvu na zavedenie medzinárodnej dane z finančných transakcií, ktorá by mohla fungovať ako ďalší zdroj financovania rozvoja, a pripomína členským štátom, že už súhlasili so zavedením vnútroštátnej dane z finančných transakcií a že sa zaviazali vyčleniť časť vybraných finančných prostriedkov na financovanie globálnych verejných statkov vrátane rozvoja;

154. konštatuje, že tretie krajiny so slabou verejnou správou a s veľkými tokmi pomoci majú aj vyššiu mieru korupcie, v dôsledku ktorej sa mení plánovaný účel rozvojovej pomoci a oslabuje rozvoj ľudských práv; vyzýva ESVČ, aby podporovala rozvojové programy, v rámci ktorých idú humanitárna pomoc a transparentnosť ruka v ruke v záujme podpory ľudských práv v tretích krajinách;

155. opakuje svoju výzvu EÚ a jej členským štátom, aby podporili ustanovenie osobitného spravodajcu OSN pre finančnú trestnú činnosť, korupciu a ľudské práva;

Obchodovanie s ľuďmi

156. odsudzuje nezákonné obchodovanie s ľuďmi, obchodovanie s ľuďmi na účely odoberania orgánov a akékoľvek iné vykorisťujúce obchodné činnosti spojené s porušovaním práva na fyzickú nedotknuteľnosť a s páchaním násilia; zdôrazňuje potrebu riešiť otázku obchodovania s ľuďmi, ktorého obeťou sú väčšinou ženy, ktoré sú zneužívané na sexuálne účely;

157. vyzýva EÚ, aby boj proti obchodovaniu s ľuďmi stanovila ako prioritu svojich vnútorných aj vonkajších politík, a to s osobitným dôrazom na ochranu obetí; požaduje intenzívnejšie a pravidelné prehodnocovanie úsilia EÚ; zdôrazňuje, že je potrebná rozšírená spolupráca s tretími krajinami pri výmene osvedčených postupov a rozbíjaní medzinárodných sietí obchodovania s ľuďmi, ktoré na nájdenie nových obetí využívajú aj internet; opätovne zdôrazňuje, že je potrebné, aby všetky členské štáty EÚ vykonávali smernicu 2011/36/EÚ a stratégiu EÚ na roky 2012 – 2016 zameranú na odstránenie obchodovania s ľuďmi;

Diskriminácia na základe príslušnosti ku kaste

158. odsudzuje pretrvávajúce porušovanie ľudských práv osôb, ktoré sú obeťami kastovej hierarchie a diskriminácie na základe príslušnosti ku kaste, vrátane odmietania rovnosti a prístupu k právnemu systému a zamestnaniu, pretrvávajúcej segregácie a prekážok uplatňovania základných ľudských práv a rozvoja spôsobených príslušnosťou ku kaste; vyzýva EÚ, aby prijala politiku zameranú na priame opatrenia na odstránenie diskriminácie na základe príslušnosti ku kaste a aby do nového akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu začlenila politické ciele týkajúce sa diskriminácie na základe príslušnosti ku kaste;

Práva LGBTI osôb

159. považuje za poľutovaniahodné, že v 78 krajinách je homosexualita stále trestným činom, pričom 10 z nich zaň ukladá trest smrti (Saudská Arábia, Nigéria, Mauritánia, Sudán, Sierra Leone, Jemen, Afganistan, Irán, Maldivy a Brunej), a že 20 krajín stále kriminalizuje transrodové identity; dôrazne odsudzuje nedávny nárast diskriminačných právnych predpisov a domnieva sa, že postupy a násilné činy voči jednotlivcom na základe ich sexuálnej orientácie a rodovej identity by nemali zostať nepotrestané; nabáda na dôkladné monitorovanie situácie v Nigérii, Ugande, Malawi, Indii a Rusku, kde nové právne predpisy alebo nedávny právny vývoj vážne ohrozujú slobodu sexuálnych menšín; opätovne potvrdzuje, že podporuje pokračujúcu prácu vysokého komisára OSN pre ľudské práva s cieľom bojovať proti týmto diskriminačným právnym predpisom a praktikám a všeobecnejšie činnosť OSN v tejto oblasti;

Štvrtok 12. marca 2015

160. podporuje myšlienku, že pre ESVČ by mali byť kroky v tejto oblasti prioritou a mala by klásť osobitný dôraz na situácie, v ktorých platí trest smrti a/alebo sú LGBTI osoby vystavované mučeniu a zlému zaobchádzaniu, pričom by tieto praktiky mala odsúdiť v súlade s usmerneniami EÚ o treste smrti a usmerneniami EÚ týkajúcimi sa mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania;

161. víta skutočnosť, že v roku 2013 boli prijaté usmernenia na presadzovanie a ochranu všetkých ľudských práv lesbič, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych (LGBTI) osôb; vyzýva ESVČ a Komisiu, aby nastoľovali otázku práv LGBTI osôb v dialógoch o politických a ľudských právach s tretími krajinami a na multilaterálnych fórach; zdôrazňuje, že je dôležité, aby Komisia a ESVČ naďalej nastoľovali otázku práv LGBTI osôb v dialógoch o politických a ľudských právach a využívali európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva na podporu organizácií obhajujúcich práva LGBTI osôb tým, že im priznajú právo brániť sa proti homofóbnym a transfóbnym právnym predpisom a diskriminácii LGBTI osôb, zvyšovaním povedomia širokej verejnosti o diskriminácii a násilí, ktorým sú vystavení ľudia s odlišnou sexuálnou orientáciou a rodovou identitou, a zabezpečením poskytovania núdzovej pomoci (vrátane psychosociálnej a lekárskej pomoci a pomoci pri mediácii a reintegrácii) osobám, ktoré takúto pomoc potrebujú;

162. berie na vedomie legalizáciu manželstiev alebo civilných zväzkov medzi partnermi rovnakého pohlavia v čoraz väčšom počte krajín – v súčasnosti 17 – na celom svete; nabáda inštitúcie EÚ a členské štáty, aby ďalej prispievali k úvahám o uznávaní manželstiev alebo civilných zväzkov medzi partnermi rovnakého pohlavia ako o politickej, sociálnej, ľudskej a občianskoprávnej otázke;

163. vyzýva Komisiu a WHO, aby poruchy rodovej identity vypustili zo zoznamu duševných porúch a porúch správania; vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila svoje úsilie o skoncovanie s patologizáciou transidentít; nabáda štáty, aby zaistili rýchle, prístupné a transparentné postupy uznávania rodovej príslušnosti rešpektujúce právo sa sebaurčenie;

164. víta čoraz väčšiu politickú podporu zákazu sterilizácie ako požiadavky pre právne uznanie rodovej identity, ako ju vyjadruje osobitný spravodajca OSN pre mučenie, a podporuje názor, že by sa takéto požiadavky mali považovať za porušenie práva na fyzickú nedotknuteľnosť a sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv a ako také by sa mali sťahovať;

165. víta zrušenie moldavského zákona zakazujúceho „propagáciu akýchkoľvek iných vzťahov než takých, ktoré súvisia so svadbou alebo rodinou“ v októbri 2013 a vyzýva ostatné krajiny v tomto regióne, aby nasledovali príklad Moldavska;

Práva osôb patriacich k národnostným menšinám

166. zdôrazňuje, že komunity národnostných menšín majú osobitné potreby, a že preto by sa medzi osobami patriacimi k národnostnej menšine a osobami patriacimi k väčšine mala vo všetkých oblastiach hospodárskeho, sociálneho, politického a kultúrneho života presadzovať plnohodnotná a skutočná rovnosť;

Práva osôb so zdravotným postihnutím

167. víta ratifikáciu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím; pripomína význam jeho účinného vykonávania členskými štátmi aj inštitúciami EÚ a zdôrazňuje najmä potrebu dôveryhodne zohľadňovať zásadu univerzálnej dostupnosti a všetky práva osôb so zdravotným postihnutím vo všetkých príslušných politikách EÚ vrátane oblasti rozvojovej spolupráce, pričom zdôrazňuje normatívnu a horizontálnu povahu tejto otázky; zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ v spolupráci s príslušnými medzinárodnými a regionálnymi organizáciami a občianskou spoločnosťou, a najmä s organizáciami zastupujúcimi osoby so zdravotným postihnutím, zabezpečila, aby medzinárodné rozvojové programy zohľadňovali potreby dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím;

168. nabáda PK/VP, aby pokračovala v podpore procesu ratifikácie a vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím krajinami, ktoré ho ešte neratifikovali alebo nevykonávajú;

Štvrtok 12. marca 2015

169. nabáda ESVČ, aby venovala dôslednú pozornosť pozorovaniu a odporúčaniam venovaným jednotlivým krajinám, ktoré zverejňuje Výbor pre práva osôb so zdravotným postihnutím, a správam jednotlivých štátov a aby tieto obavy systematicky nastoľovala v politických dialógoch s príslušnými krajinami a vo verejných vyhláseniach; vyzýva Komisiu, aby pripravila a vypracovala návrh usmerňujúcich zásad EÚ na presadzovanie a ochranu uplatňovania všetkých ľudských práv ľuďmi so zdravotným postihnutím s cieľom zaisťiť v tomto smere systematickú a ucelenú politiku, a to aj vo svojich dialógoch a rokovaníach s tretími krajinami;

170. požaduje, aby Komisia a ESVČ nabádali delegácie EÚ na celom svete, aby vyvíjali kontakty s občianskou spoločnosťou s cieľom presadzovať skutočné uplatňovanie ľudských práv ľuďmi so zdravotným postihnutím;

Práva detí

171. opakovane zdôrazňuje svoju výzvu Komisii, aby navrhla ambicióznú a komplexnú stratégiu pre práva dieťaťa a akčný plán na ďalších päť rokov, ako sa vyžaduje v jej vyššie uvedenom uznesení z 27. novembra 2014 k 25. výročiu Dohovoru OSN o právach dieťaťa;

172. víta spoluprácu EÚ s organizáciou UNICEF a s ďalšími organizáciami a MVO pôsobiacimi v oblasti práv detí, ktorá vyústila do súboru nástrojov pre začleňovanie práv detí do rozvojovej spolupráce a do podpory kľúčových miléniových rozvojových cieľov a programov ochrany detí s cieľom dodržiavať práva detí, najmä v nestabilných situáciách; víta najmä manifest práv dieťaťa a nabáda, aby viac poslancov EP a národných parlamentov podporovalo tento manifest a stalo sa obhajcami práv dieťaťa; víta skutočnosť, že finančné prostriedky, ktoré EÚ získala pri udelení Nobelovej ceny, boli použité na pomoc deťom v konfliktných situáciách; pripomína význam poskytovania psychologickej podpory deťom, ktoré boli vystavené násilným udalostiam alebo sú obeťami vojny; zdôrazňuje význam zaistenia prístupu k vzdelaniu pre deti postihnuté konfliktami; víta skutočnosť, že EÚ sa zúčastnila na tretej celosvetovej konferencii o detskej práci, ktorá sa konala v októbri 2013 v Brazílii, a že sa zapojila do rokovaní o trojstrannom vyhlásení o detskej práci;

173. zdôrazňuje, že je potrebné bojovať proti všetkým formám nútenej práce detí a vykorisťovania detí; požaduje lepšie vykonávanie existujúcich národných a medzinárodných právnych predpisov podporujúcich informovanosť o zneužívaní detí na pracovnom trhu;

174. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby naďalej prijímali opatrenia týkajúce sa práv dieťaťa s osobitným zameraním na násilie páchané na deťoch vrátane mučenia, keďže sa nedávno objavili informácie o prípadoch mučenia a väznenia detí; žiada, aby sa osobitná pozornosť venovala problému nútenej detskej práce, detskej chudoby a podvýživy detí a v tejto súvislosti cieľom týkajúcim sa všeobecného základného vzdelania, zníženia úmrtnosti detí, obmedzenia detských manželstiev a škodlivých praktík, odzbrojenia, rehabilitácie a následnej opätovnej integrácie detí zapojených do ozbrojených skupín a zaradenia problému detského čarodejníctva do programu dialógov o ľudských právach s dotknutými krajinami; zdôrazňuje, že je dôležité venovať právam detí prioritnú pozornosť v rámci vonkajšej politiky, rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci EÚ, a zaisťiť tak primerané financovanie a zvýšiť úroveň ochrany detí v núdzových situáciách; vyzýva PK/VP, aby každoročne podávala Európskemu parlamentu správu o výsledkoch dosiahnutých v oblasti vonkajšej činnosti EÚ zameranej na deti; zdôrazňuje, že deti a mladiství by sa mali zúčastniť iba na takej práci, ktorá nemá vplyv na ich zdravie a osobný rozvoj a nenaruša ich školské vzdelávanie; zdôrazňuje, že je dôležité venovať právam detí prioritnú pozornosť v rámci vonkajšej politiky EÚ;

175. konštatuje, že podľa Dohovoru OSN o právach dieťaťa sa požadujú legislatívne, administratívne, sociálne a vzdelávacie opatrenia v oblasti detskej práce, pričom sa v ňom uznáva potreba mnohorozmerného prístupu; zdôrazňuje, že v záujme účinného uplatňovania je potrebné, aby právne predpisy sprevádzali politické zásahy poskytujúce alternatívy vo forme vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj opatrenia v oblasti sociálnej ochrany v prospech detí a rodín;

176. vyzýva EÚ, aby naďalej presadzovala prostredie umožňujúce prevenciu a odstránenie detskej práce, sociálny dialóg, ako aj koordinované kroky verejného a súkromného sektora v oblasti odstránenia detskej práce; zdôrazňuje potrebu poskytnúť podporu budovaniu kapacít a vybudovať kapacity na boj proti detskej práci v konfliktných krajinách a v krajinách po skončení konfliktu;

Štvrtok 12. marca 2015

177. opätovne zdôrazňuje potrebu zintenzívniť úsilie o realizáciu revidovanej stratégie vykonávania usmernení EÚ týkajúcich sa detí a ozbrojených konfliktov; v tejto súvislosti požaduje účinnejšie využívanie prostriedkov dostupných v rámci nástroja stability a európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva na riešenie javu detských vojakov; nabáda EÚ, aby ďalej prehĺbovala svoju spoluprácu s osobitnou zástupkyňou OSN pre deti v ozbrojených konfliktoch a podporovala pritom súvisiace akčné plány a mechanizmy monitorovania a podávania správ; požaduje všeobecnú ratifikáciu Dohovoru OSN o právach dieťaťa, najmä jeho tretieho opčného protokolu, ktorý deťom umožní predkladať svoje sťažnosti Výboru OSN pre práva dieťaťa; vyzýva Komisiu a PK/VP, aby posúdili spôsoby, ako by EÚ mohla jednostranne pristúpiť k Dohovoru OSN o právach dieťaťa;

178. poukazuje na to, že nedostatočná výživa a podvýživa detí v rozvojových krajinách vyvoláva vážne obavy; v tejto súvislosti víta akčný rámec prijatý počas nedávnej druhej Medzinárodnej konferencie o výžive, ktorý stanovuje všeobecný cieľ znížiť na celom svete počet detí mladších ako päť rokov, ktoré zaostávajú vo vývoji, o 40 %;

179. opakuje, že prístup k vzdelaniu je základným právom všetkých detí, ako je stanovené v článku 28 Dohovoru OSN o právach dieťaťa; zdôrazňuje, že je potrebné, aby Únia a jej členské štáty prijali všetky možné opatrenia na zlepšovanie prístupu detí ku kvalitným zdravotníckym službám a kvalitnej zdravotnej starostlivosti;

180. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že na svete ešte stále existujú krajiny, ktoré sa zdráhajú podpísať Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a Dohovor OSN o právach dieťaťa, prostredníctvom ktorých sa poskytujú podrobné usmernenia pre rozvoj inkluzívnych spoločností chrániacich deti so zdravotným postihnutím;

181. vyzýva Úniu a jej členské štáty, aby vykonávali zosúladené politiky v oblasti humanitárnej pomoci a rozvojové politiky v záujme boja proti podvýžive detí;

Práva pôvodného obyvateľstva

182. so znepokojením konštatuje, že pôvodným obyvateľom hrozí osobitné nebezpečenstvo vystavenia diskriminácii a že sú osobitne citliví na politické, hospodárske, environmentálne a s prácou súvisiace zmeny a narušenia; konštatuje, že väčšina pôvodných obyvateľov žije pod hranicou chudoby a má malý alebo vôbec žiadny prístup k zastúpeniu, politickému rozhodovaniu alebo justičným systémom; je osobitne znepokojený oznamovaným rozsiahlym zaberaním pôdy, núteným vysídľovaním a prípadmi porušovania ľudských práv vyplývajúcimi z ozbrojených konfliktov;

Opatrenia EÚ týkajúce sa migrácie a utečencov

183. odsudzuje dramatický počet úmrtí na mori v oblasti Stredozemného mora, ktorý Medzinárodná organizácia pre migráciu vo svojej správe s názvom Fatal Journeys (Osudné cesty) odhaduje za rok 2013 na 3 000, čím sa toto more stáva pre nelegálnu migráciu z hľadiska úmrtí najhorším regiónom na svete; je extrémne znepokojený správami o porušovaní ľudských práv migrantov a žiadateľov o azyl na ich ceste do EÚ; vyzýva Úniu a jej členské štáty, aby spolupracovali s OSN, regionálnymi mechanizmami, vládami a MVO v záujme boja proti týmto javom; zdôrazňuje naliehavú potrebu vypracovať silnejšie, integrovanejšie politiky väčšmi založené na zásade solidarity na úrovni Únie, ktorými bude možné riešiť naliehavé otázky týkajúce sa migrantov, utečencov a žiadateľov o azyl spôsobom, ktorý je v súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a so základnou ľudskou dôstojnosťou, a vyzýva EÚ, aby zabezpečila účinné spoločné normy pre prijímanie postupov v celej únii s cieľom chrániť maloletých bez sprievodu a najzraniteľnejšie osoby; vyzýva PK/VP, komisára pre migráciu, vnútorné záležitosti a občianstvo a EŠVČ, aby zintenzívniili spoluprácu a spravodlivé rozdelenie zodpovednosti medzi členskými štátmi, a to aj v oblasti prijímania a presídľovania utečencov a účasti vo vyhľadávacích a v záchranných službách pomáhajúcich migrantom, ktorí sú v núdzi na mori pri pokuse o dosiahnutie brehov EÚ; v tejto súvislosti pripomína, že je potrebné rešpektovať zásadu nevyhostenia v európskych a medzinárodných vodách, ako to potvrdil Európsky súd pre ľudské práva; pripomína záväzok Komisie rozvinúť primerané legálne spôsoby migrácie; preto vyzýva členské štáty, aby v plnej miere vykonávali nedávno prijatý spoločný azylový balík EÚ a spoločné právne predpisy v oblasti migrácie, a na tento účel požaduje realizáciu krízového mechanizmu ustanoveného v článku 33 dublinského

Štvrtok 12. marca 2015

nariadenia, ktorý by zahŕňal jasne vymedzený minimálny kontingent na každý členský štát, s cieľom rýchlo dosiahnuť fungujúci krízový mechanizmus prerozdeľovania v záujme zmiernenia tlaku na najviac postihnuté členské štáty, v ktorých je minimálna kvóta zjavne prekročená; vyzýva členské štáty, aby sa podieľali na programoch presídľovania a aby zintenzívnili rozvoj programov regionálnej ochrany v najviac postihnutých oblastiach; zdôrazňuje potrebu bojovať proti základným príčinám nelegálnej migrácie; nabáda ESVČ a členské štáty, aby venovali zvýšenú pozornosť krajinám, z ktorých plynie obchodovanie s ľuďmi alebo pašovanie, ako aj tranzitným a cieľovým krajinám; vyzýva PK/VP a členské štáty, aby ďalej posilňovali vonkajší rozmer Únie, spolupracovali s krajinami pôvodu a tranzitu vrátane partnerských krajín EÚ, najmä v oblasti Stredozemného mora, systematicky nastoľovali tieto otázky v politických dialógoch s dotknutými krajinami a vo verejných vyhláseniach a posilňovali spoluprácu s týmito krajinami na najvyššej úrovni s cieľom odstrániť nelegálne siete používané na prevádzanie migrantov a bojovať proti nelegálnym mafiám, ktoré majú zisk z obchodovania s ľuďmi a z pašovania ľudí;

184. domnieva sa, že migrujúce deti sú osobitne zraniteľné, najmä ak sú bez sprievodu; pripomína, že deti bez sprievodu sú predovšetkým deti a že zaobchádzanie s nimi sa musí riadiť predovšetkým ochranou detí, a nie imigračnými politikami, a teda že je nutné rešpektovať základnú zásadu najlepších záujmov dieťaťa;

185. nabáda PK/VP a ESVČ, aby naďalej podporovali proces ratifikácie Dohovoru OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu, Protokolu o prevencii, potláčaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, osobitne so ženami a deťmi, Protokolu proti pašovaniu migrantov po súši, po mori a letecky a Protokolu proti nezákonnej výrobe a obchodovaniu so strelnými zbraňami, ich súčasťami a komponentmi a strelivom;

186. vyzýva EÚ, aby zaistila, že rokovania o všetkých dohodách o migračnej spolupráci a readmisii so štátmi mimo EÚ, ako aj ich vykonávanie, budú v súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a utečencov a s medzinárodným námorným právom, a žiada, aby sa pred ich uzatvorením uskutočnili konzultácie s Európskym parlamentom; požaduje väčšiu transparentnosť rokovaní o týchto dohodách a začlenenie monitorovacích mechanizmov na hodnotenie vplyvov spolupráce v oblasti migrácie s krajinami mimo EÚ a opatrení v oblasti kontroly hraníc vrátane agentúry Frontex a systému Eurosur na ľudské práva; trvá na tom, že ľudské práva musia zohrávať dôležitú úlohu v oblasti migrácie a azylu; žiada preto, aby úradník pre základné práva v agentúre Frontex a špecialisti na odbornú prípravu v Európskom podpornom úrade pre azyl získali dostatočné finančné prostriedky, aby mohli vykonávať hodnotiace a monitorovacie činnosti, ako aj prezentovať osvedčené postupy;

187. vyzýva Komisiu, aby neustále vykonávala hodnotenie svojich migračných programov a programov kontroly hraníc v štátoch EÚ aj štátoch mimo EÚ, a to s cieľom navrhnúť lepšie opatrenia na zabránenie porušovaniu ľudských práv a zdieľať osvedčené postupy;

188. nabáda Európsky podporný úrad pre azyl, aby vytváral partnerstvá s tretími krajinami s cieľom posilniť medzinárodnú ochranu žiadateľov o azyl;

189. víta doplnenie kritéria dodržiavania ľudských práv a základných slobôd do zoznamu kľúčových kritérií zohľadňovaných pred začiatkom rokovaní týkajúcich sa dohôd o oslobodení od vízovej povinnosti s tretími krajinami⁽¹⁾; vyzýva Komisiu, aby toto nové kritérium používala ako páku na presvedčenie tretích krajín, aby akceptovali zmysluplnejší dialóg o ľudských právach v strategicky a hospodársky významnom kontexte rokovaní o vízach;

190. odsudzuje rastúcu kriminalizáciu nelegálnej migrácie v rámci EÚ na úkor ľudských práv dotknutých osôb; naliehavo žiada, aby sa bezodkladne vypracovali ustanovenia na zavedenie potrebných záruk v oblasti ľudských práv, zodpovednosti a mechanizmov presadzovania;

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 509/2014 z 15. mája 2014, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. EÚ L 149, 20.5.2014, s. 67).

Štvrtok 12. marca 2015

191. žiada, aby sa Komisia a ESVČ aktívne zapojili do diskusie o pojme „klimatický utečenec“ vrátane možného právneho vymedzenia tohto pojmu v medzinárodnom práve alebo v akejkoľvek právne záväznej medzinárodnej dohode;

192. uznáva, že stav bez štátnej príslušnosti je významný problém v oblasti ľudských práv; žiada Komisiu a ESVČ, aby vo všetkých vonkajších činnostiach EÚ bojovali proti stavu bez štátnej príslušnosti, najmä riešením otázky diskriminácie na základe pohlavia, náboženstva alebo štatútu menšiny v rámci zákonov o štátnej príslušnosti, podporou práva detí na štátnu príslušnosť a podporou kampane Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) zameranej na skoncovanie so stavom bez štátnej príslušnosti do roku 2024;

Ľudské práva a rozvoj

193. zdôrazňuje, že dodržiavanie ľudských práv vrátane hospodárskych, kultúrnych, sociálnych a environmentálnych práv, prístupu k potravinám, dobrej správy vecí verejných, demokratických hodnôt, mieru, bezpečnosti a prístupu k spravodlivému a účinnému súdnictvu je základným predpokladom zníženia chudoby a nerovnosti a dosiahnutia miléniových rozvojových cieľov; domnieva sa, že ľudské práva musia byť prierezovo prítomné vo všetkých cieľoch, zámeroch a ukazovateľoch programu na obdobie po roku 2015; zdôrazňuje tiež, že vykonávanie tohto programu musí byť založené na pevných mechanizmoch transparentnosti a zodpovednosti; uvádza, že záväzky týkajúce sa správy vecí verejných a ľudských práv musia byť merateľné a sledovateľné;

194. pripomína, že OSN uznala, že bez prístupu k rozvoju založenému na ľudských právach nemožno v plnej miere dosiahnuť rozvojové ciele; vyzýva EÚ, aby aj naďalej pozorne dbala o zabezpečovanie toho, aby sa otázka obhajcov ľudských práv a priestoru občianskej spoločnosti výslovne začlenila do diskusií nadväzujúcich na miléniové rozvojové ciele;

195. zdôrazňuje vzájomnú previazanosť extrémnej chudoby a absencie ľudských práv a zdôrazňuje potrebu vytvoriť súbor zásad venovaných uplatňovaniu noriem a kritérií súvisiacich s ľudskými právami v rámci boja proti extrémnej chudobe;

196. zdôrazňuje význam súdržnosti politík v záujme rozvoja pre zabezpečenie dodržiavania ľudských práv; na tento účel opätovne zdôrazňuje potrebu účinného prijatia usmernení, posúdení vplyvu, ako aj mechanizmov monitorovania a podávania správ, aby sa súdržnosť politík v záujme rozvoja stala reálnou súčasťou politík EÚ aj politík členských štátov, najmä v oblasti obchodu a poľnohospodárstva; zastáva názor, že EÚ by si v tejto súvislosti mala zachovať politické vedenie; vyzýva preto EÚ, aby spolu so zúčastnenými partnerskými krajinami pracovala na vytvorení medzinárodných iniciatív (v rámci OSN, G20 atď.) s cieľom zmeniť súdržnosť politík v záujme rozvoja na všeobecný program;

197. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby lepšie koordinovali svoje rozvojové programy v duchu Lisabonskej zmluvy a kládli rozvojovú politiku do popredia vonkajších vzťahov Únie, aby tak vnútroštátne priority a európske programy v oblasti presadzovania ľudských práv boli lepšie koordinované prostredníctvom rozvoja, berúc do úvahy komplexnosť rozvojovej politiky EÚ;

198. vyzýva ESVČ, aby na základe koordinácie zo strany PK/VP lepšie previazala zahraničnú a bezpečnostnú politiku s rozvojovou politikou s cieľom budovať synergie a zaistiť koherentný prístup zameraný na univerzálne uplatňovanie ľudských práv prostredníctvom rozvojovej politiky EÚ; okrem toho vyzýva EÚ, aby na multilaterálnych fórach lepšie koordinovala svoju vonkajšiu činnosť s rozvíjajúcimi sa ekonomikami, ako je skupina BRICS, s cieľom riešiť záležitosti globálneho riadenia a presadzovať ľudské práva prostredníctvom koordinácie ich rozdielnych rozvojových programov;

199. naliehavo vyzýva EÚ, aby účinnejšie zavádzala otázky ľudských práv a demokracie do celej rozvojovej spolupráce a aby zabezpečila, aby rozvojové programy EÚ prispievali k plneniu medzinárodných záväzkov v oblasti ľudských práv partnerskými krajinami;

Štvrtok 12. marca 2015

200. zdôrazňuje význam spájania rozvojovej pomoci s dôveryhodným úsilím o demokratizáciu;
201. vyzýva výbor pre posudzovanie vplyvu, aby pod dohľadom predsedu Komisie zaistil, aby sa pri riešení projektov rozvojovej spolupráce EÚ zohľadňoval vplyv na situáciu v oblasti ľudských práv a naopak;
202. uznáva význam aktívnej účasti MVO na plánovaní, vykonávaní a hodnotení ustanovení týkajúcich sa ľudských práv v záujme zabezpečenia čo najväčšej účasti občianskej spoločnosti na tvorbe politiky a zabezpečenia účinnosti ustanovení o ľudských právach;
203. víta novú iniciatívu s názvom Dobrovoľníci pomoci EÚ, ktorá v období rokov 2014 – 2020 ponúkne približne 18 000 ľuďom z EÚ a tretích krajín príležitosť zapojiť sa na celom svete do humanitárnych operácií tam, kde je pomoc potrebná najnaliehavejšie, a preukázať solidaritu pomocou komunitám zasiahnutým prírodnými katastrofami alebo katastrofami spôsobenými človekom;
204. žiada, aby EÚ vyvíjala sústredené úsilie o riešenie problému zaberaniu pôdy tým, že bude podporovať primerané záruky s cieľom predchádzať tomuto zaberaniu pôdy v dotknutých krajinách a v podnikoch EÚ a iných európskych podnikoch, ktoré vykonávajú činnosť v týchto krajinách; konštatuje, že znemožnenie prístupu chudobných vidieckych a mestských obyvateľov k pôde a prírodným zdrojom je jednou z hlavných príčin hladu a chudoby vo svete, čo má vplyv na to, ako miestne spoločenstvá uplatňujú svoje ľudské práva, a najmä na ich právo na primeranú výživu; žiada posúdenie vplyvu obchodnej politiky EÚ na zaberanie pôdy; víta zapojenie EÚ do rozvoja globálnych dobrovoľných usmernení pre zodpovednú správu držby pôdy, rybárstvo a lesy v kontexte národnej potravinovej bezpečnosti, prijatých pod záštitou OSN, a naliehavo požaduje ich vykonávanie a prijatie záväzných usmernení v záujme predchádzania zaberaniu pôdy; zdôrazňuje však, že je naliehavo potrebné začleňovať úvahy o ľudských právach a znižovaní chudoby do procesu rozhodovania, pokiaľ ide o získanie alebo dlhodobý prenájom veľkých plôch pôdy investormi; domnieva sa, že reakcia EÚ na túto otázku je dôležitou skúškou jej záväzku prejsť v rámci svojej politiky rozvojovej spolupráce k prístupu založenému na právach, ako sa predpokladá v Lisabonskej zmluve, prostredníctvom ktorého by rozvojová politika EÚ ešte väčšmi prispievala k udržateľnému hospodárskemu, sociálnemu a environmentálnemu rozvoju rozvojových krajín s primárnym cieľom odstrániť chudobu vo svete; vyzýva EÚ, aby sa v súlade s odporúčaniami osobitného spravodajcu OSN pre právo na výživu zaviazala k zásadnej zmene, na základe ktorej sa začne uplatňovať agroekológia ako prostriedok zaručujúci právo na výživu;
205. s hlbokým znepokojením poznamenáva, že porušovaním ľudských práv v súvislosti s ťažbou surovín je obzvlášť zasiahnuté pôvodné obyvateľstvo; vyzýva ESVČ, aby podporovala prísne právne rámce a iniciatívy zamerané na transparentnosť a dobrú správu vecí verejných v oblasti ťažby a v ostatných odvetviach zdrojov, ktoré rešpektujú slobodný, predchádzajúci a informovaný súhlas miestneho obyvateľstva a Deklaráciu OSN o právach pôvodného obyvateľstva;
206. s hlbokým znepokojením konštatuje, že zraniteľné skupiny sú obzvlášť postihnuté porušovaním ľudských práv v súvislosti s poškodzovaním životného prostredia, keďže rozširovanie monokultúrnych plantáží, ťažba dreva, infraštruktúra a podpora rozvoja sektoru plynu a ropy, biopalív, baníctvo a veľké hydroelektrárne sú príčinami odlesňovania a poškodzovania lesov; vyzýva Komisiu, aby uskutočnila siedmy environmentálny akčný program a zaviedla komplexný plán na riešenie problematiky odlesňovania a poškodzovania lesov, ako aj jej vplyvu na životné prostredie a sociálne a ľudské práva;
207. upozorňuje, že zavedenie rozvojových, vzdelávacích a zdravotníckych programov umožňuje bojovať proti chudobe a okrem toho prispievať k boju proti medzinárodnému terorizmu; vyzýva EÚ, aby vytvorila viac stratégií podľa vzoru stratégie ESVČ pre bezpečnosť a rozvoj Sahelu;

Štvrtok 12. marca 2015

208. zdôrazňuje, že napriek už dosiahnutému pokroku v oblasti prístupu k pitnej vode a hygiene ešte stále približne 2,6 miliardy ľudí nemá latrínu a 1,1 miliardy ľudí nemá prístup k žiadnemu typu pitnej vody; tvrdí, že to je spôsobené nielen nedostatkom zdrojov, ale aj politickej vôle; vyzýva preto vlády, aby zaručili prístup k bezpečnej pitnej vode a hygiene s osobitnou pozornosťou venovanou ženám a deťom;

209. požaduje ambicióznú dlhodobú politickú stratégiu a akčný plán v oblasti verejného zdravia, inovácií a prístupu k liekom, v rámci ktorého sa okrem iného preskúmajú nové systémy stimulov pre výskum a vývoj, ako sú uvedené v správe konzultačnej pracovnej skupiny odborníkov WHO pre výskum a vývoj za rok 2012: financovanie a koordinácia, a to s cieľom ochrániť právo na životnú úroveň primeranú pre zdravie a pohodu každej ľudskej bytosti bez rozlišovania rasy, náboženstva, politického presvedčenia a hospodárskych či sociálnych podmienok; zdôrazňuje, že ženy a dievčatá sú naďalej najviac zasiahnuté pandémiou HIV a takisto sa najviac podieľajú na starostlivosti o pacientov vo svojich komunitách;

Medzinárodné kultúrne a športové podujatia a ľudské práva

210. odsudzuje čoraz častejšiu prax autoritárskych štátov usporadúvať obrovské športové alebo kultúrne podujatia s cieľom výrazne zvýšiť svoju medzinárodnú legitimitu pri súčasnom obmedzovaní domáceho disentu; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby sa zapojili do rokovaní s národnými športovými federáciami, podnikovými subjektmi a organizáciami občianskej spoločnosti o spôsoboch ich zapojenia do takýchto podujatí, a to aj so zreteľom na prvé Európske hry, ktoré sa majú konať v Baku v roku 2015, a na Majstrovstvá sveta vo futbale, ktoré sa majú konať v Rusku v roku 2018; požaduje vytvorenie politického rámca EÚ pre športy a ľudské práva a žiada, aby sa do ďalšieho akčného plánu pre ľudské práva začlenili podstatné záväzky;

211. opätovne pripomína, že v rámci univerzálnosti ľudských práv a na základe dohovorov Unesco sú kultúrna diverzita a kultúrne dedičstvo svetovým dedičstvom a že medzinárodná komunita je povinná spolupracovať pri ich ochrane a valorizácii; domnieva sa, že úmyselné spôsoby ničenia kultúrneho a umeleckého dedičstva, ako tomu v súčasnosti dochádza v Iraku a Sýrii, by sa mali stíhať ako vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti;

Zlepšenie činnosti Európskeho parlamentu v oblasti ľudských práv

212. opakuje svoj záväzok, pokiaľ ide o sústavné zlepšovanie vlastných postupov, procesov a štruktúr Európskeho parlamentu s cieľom zabezpečiť, aby ľudské práva a demokracia boli jadrom jeho činností a politik; pripomína jeho dlhodobú angažovanosť v prospech ľudských práv, napríklad prostredníctvom jeho udeľovania Sacharovovej ceny za slobodu myslenia; okrem toho sa domnieva, že od Podvýboru pre ľudské práva sa vyžaduje účinná spolupráca v celom Európskom parlamente a presadzovanie ľudských práv, aby si tento podvýbor splnil svoje poslanie, ako sa uvádza v rokovacom poriadku, „zabezpečiť súlad medzi všetkými vonkajšími politikami Únie a jej politikou v oblasti ľudských práv“;

213. žiada lepšie vykonávanie usmernení pre medziparlamentné delegácie Európskeho parlamentu o podpore ľudských práv a demokracia a nabáda na prehodnotenie usmernení, ktoré má vykonať Konferencia predsedov delegácií v spolupráci s Podvýborom pre ľudské práva; v tejto súvislosti odporúča systematickejšiu a transparentnejšiu prax nastoľovania otázok týkajúcich sa ľudských práv, najmä jednotlivých prípadov uvedených v uzneseniach Európskeho parlamentu a prípadov ohrozených laureátov a nominantov Sacharovovej ceny, počas návštev delegácií v tretích krajinách, ako aj prax podávania správ o prijatých opatreniach Podvýboru pre ľudské práva v písomnej forme a v prípade, že je to politicky opodstatnené, prostredníctvom osobitných informačných zasadnutí;

214. zdôrazňuje, že je potrebné pokračovať v úvahách o najvhodnejších spôsoboch, ako maximalizovať dôveryhodnosť, viditeľnosť a účinnosť uznesení Európskeho parlamentu o prípadoch porušovania ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu, a že je takisto potrebná primeraná synchronizácia všetkých európskych inštitúcií aj Európskej nadácie na podporu demokracie, ako aj ich následné kroky; osobitne zdôrazňuje potrebu inštitucionálnych krokov nadväzujúcich na záležitosti uvedené v naliehavých uzneseniach Európskeho parlamentu;

Štvrtok 12. marca 2015

215. nabáda na diskusiu o zahrnutí rôznych nástrojov, ktoré má Európsky parlament k dispozícii v súvislosti s podporou a presadzovaním ľudských práv, do jediného strategického dokumentu, ktorý prijme Európsky parlament na plenárnej schôdzi; požaduje vytvorenie pravidelne aktualizovanej internetovej stránky so zoznamom obhajcov ľudských práv uvedených v naliehavých uzneseniach Európskeho parlamentu a vytvorenie internej pracovnej skupiny Európskeho parlamentu, ktorá by sledovala prípady týchto uvedených obhajcov na celom svete, podporujúc delegácie, ktoré cestujú do tretích krajín, aby sa s nimi stretli;

o

o o

216. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokkej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, osobitnému zástupcovi EÚ pre ľudské práva, vládam a parlamentom členských štátov, Bezpečostnej rade OSN, generálnemu tajomníkovi OSN, predsedovi 69. Valného zhromaždenia OSN, predsedovi Rady OSN pre ľudské práva, vysokému komisárovi OSN pre ľudské práva a vedúcim delegácie EÚ.
